Ez a dokumentum kizárólag tájékoztató jellegű és nem vált ki joghatást. Az EU intézményei semmiféle felelősséget nem vállalnak a tartalmáért. A jogi aktusoknak – ideértve azok bevezető hivatkozásait és preambulumbekezdéseit is – az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett és az EUR-Lex portálon megtalálható változatai tekintendők hitelesnek. Az említett hivatalos szövegváltozatok közvetlenül elérhetők az ebben a dokumentumban elhelyezett linkeken keresztül

►B

A BIZOTTSÁG (EU) 2017/2196 RENDELETE

(2017. november 24.)

a villamosenergia-vészhelyzet kezelésére és a rendszer működésének helyreállítására irányuló üzemi és kereskedelmi szabályzat létrehozásáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

(HL L 312., 2017.11.28., 54. o.)

Helyesbítette:

►C1 Helyesbítés, HL L 31., 2019.2.1., 108. o. (2017/2196)

▼B

A BIZOTTSÁG (EU) 2017/2196 RENDELETE

(2017. november 24.)

a villamosenergia-vészhelyzet kezelésére és a rendszer működésének helyreállítására irányuló üzemi és kereskedelmi szabályzat létrehozásáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy

Az üzembiztonság megfelelő szintjének biztosítása érdekében, egy adott esemény továbbterjedésének vagy súlyosbodásának kiterjedt üzemzavar vagy blackout megelőzése végett történő megakadályozása érdekében, valamint a villamosenergia-rendszernek a vészhelyzeti vagy blackout állapotból való gyors és hatékony helyreállítása lehetővé tételéhez e rendelet üzemi és kereskedelmi szabályzatot állapít meg a következőkre nézve:

a) a vészhelyzeti, blackout és helyreállítási állapot átvitelirendszer-üzemeltetők általi kezelése;

b) a rendszerüzemeltetés Unió-szerte történő koordinálása vészhelyzeti, blackout állapot és helyreállítási állapot esetén;

c) az összekapcsolt átviteli rendszerek vészhelyzeti vagy blackout állapotból normál állapotba történő megbízható, hatékony és gyors helyreállításához szükséges szimulációk és vizsgálatok;

d) az összekapcsolt átviteli rendszerek vészhelyzeti vagy blackout állapotból normál állapotba történő megbízható, hatékony és gyors helyreállításához szükséges eszközök és létesítmények;

2. cikk

Hatály

(1) Ez a rendelet az átvitelirendszer-üzemeltetőkre, elosztórendszer-üzemeltetőkre, jelentős hálózathasználókra, védelmi szolgáltatókra, helyreállítási szolgáltatókra, mérlegkörfelelősökre, kiegyenlítőszabályozási szolgáltatókra, kijelölt villamosenergiapiac-üzemeltetőkre és egyéb, az (EU) 2015/1222 bizottsági rendelet ([1]) és az (EU) 2016/1719 bizottsági rendelet ([2]) értelmében értékesítési funkciók ellátására kijelölt jogi személyekre vonatkozik.

([1]) A Bizottság (EU) 2015/1222 rendelete (2015. július 24.) a kapacitásfelosztásra és a szűk keresztmetszetek kezelésére vonatkozó iránymutatás létrehozásáról (HL L 197., 2015.7.25., 24. o.).

([2]) A Bizottság (EU) 2016/1719 rendelete (2016. szeptember 26.) a hosszú távú kapacitásfelosztásra vonatkozó iránymutatás létrehozásáról (HL L 259., 2016.9.27., 42. o.).

▼B

(2) Ez a rendelet különösen az alábbi jelentős hálózathasználókra vonatkozik:

a) az (EU) 2016/631 bizottsági rendelet ([1]) 5. cikkében meghatározott szempontok szerint C és D típusúnak minősített meglévő és az új villamosenergia-termelő berendezések;

b) az (EU) 2016/631 bizottsági rendelet 5. cikkében meghatározott szempontok szerint B típusúnak minősített meglévő és az új villamosenergia-termelő berendezések, amennyiben azok jelentős hálózathasználókként azonosíthatók a 11. cikk (4) bekezdése és a 23. cikk (4) bekezdése szerint;

c) az átviteli rendszerhez csatlakozó meglévő és új fogyasztói létesítmények;

d) az átviteli rendszerhez csatlakozó meglévő és új zárt elosztó rendszerek;

e) újra-teherelosztás szolgáltatást nyújtó villamosenergia-termelők vagy fogyasztói létesítmények csoportja, és hatásos teljesítménytartalék-szolgáltatók az (EU) 2017/1485 bizottsági rendelet 8. címe szerint; és

f) az (EU) 2016/1447 bizottsági rendelet ([2]) 4. cikke (1) bekezdésének követelményei szerinti meglévő és új nagyfeszültségű egyenáramú (HVDC) rendszerek és egyenáramú betéttel csatlakozó erőműparkok.

(3) E rendelet az (EU) 2016/631 rendelet 5. cikkében meghatározott kritériumoknak megfelelő, meglévő és új A típusú villamosenergia-termelő berendezésekre, a (2) bekezdés b) pontjában említettektől eltérő, meglévő és új B típusú villamosenergia-termelő berendezésekre, valamint meglévő és új fogyasztói létesítményekre, zárt elosztó rendszerekre és fogyasztói válasszal rendelkező harmadik felekre vonatkozik, amennyiben azok a rendelet 4. cikkének (4) bekezdése szerinti védelmi szolgáltatást nyújtó vagy helyreállítási szolgáltatóknak minősülnek.

(4) A (3) bekezdés szerinti fogyasztói választ nyújtó A és B típusú villamosenergia-termelő berendezések, fogyasztói létesítmények és zárt elosztó rendszerek közvetlenül vagy egy harmadik félen keresztül közvetett módon teljesíthetik a rendelet által támasztott követelményeket, mégpedig a rendelet 4. cikkének (4) bekezdésében meghatározott feltételek szerint.

(5) E rendelet egy jelentős hálózathasználó, védelmi szolgáltató vagy helyreállítási szolgáltató olyan energiatároló egységeire vonatkozik, amelyek a rendszer kiegyenlítésére használhatók, feltéve, hogy a rendszervédelmi tervekben, helyreállítási tervekben vagy a vonatkozó szolgáltatási szerződésben ekként határozták meg őket.

([1]) A Bizottság (EU) 2016/631 rendelete (2016. április 14.) a termelőegységek hálózati csatlakozási követelményeire vonatkozó üzemi és kereskedelmi szabályzat létrehozásáról (HL L 112., 2016.4.27., 1. o.)

([2]) A Bizottság (EU) 2016/1447 rendelete (2016. augusztus 26.) a nagyfeszültségű egyenáramú rendszerek és az egyenáramú betéttel csatlakozó erőműparkok hálózati csatlakozási követelményeire vonatkozó üzemi és kereskedelmi szabályzat létrehozásáról (HL L 241., 2016.9.8., 1. o.).

▼B

(6) E rendelet az Unióban található valamennyi átviteli rendszerre, elosztó rendszerre és rendszerösszekötőre vonatkozik, kivéve a tagállamok olyan szigetein elhelyezkedő átviteli rendszereket és elosztórendszereket, illetve ezen átviteli rendszerek vagy elosztórendszerek részeit, amelynek rendszerei nem működnek szinkronban a kontinentális európai, nagy-britanniai, észak-európai (Nordic), írországi és észak-írországi vagy balti (Baltic) szinkronterülettel, feltéve, hogy a nem szinkronizált működés nem üzemzavar eredménye.

(7) Az egynél több átvitelirendszer-üzemeltetővel rendelkező tagállamokban e rendelet az adott tagállamon belüli valamennyi átvitelirendszer-üzemeltetőre vonatkozik. Ha egy átvitelirendszer-üzemeltetőnek nincs az e rendelet szerinti egy vagy több kötelezettséghez kapcsolódó funkciója, akkor a tagállamok előírhatják, hogy az ilyen kötelezettségek teljesítésének feladatát ruházzák rá egy vagy több, meghatározott átvitelirendszer-üzemeltetőre.

(8) Mindaddig és abban a mértékben, ameddig és amennyiben szinkron módban üzemelnek egy olyan szinkronterületen, ahol az uniós jog nem vonatkozik valamennyi országra, Litvánia, Lettország és Észtország átvitelirendszer-üzemeltetői mentesülnek az e rendelet 15., 29. és 33. cikke alkalmazása alól, kivéve, ha a harmadik ország átvitelirendszer-üzemeltetőivel kötött együttműködési megállapodás rögzíti a biztonságos rendszerüzemeltetésre vonatkozó együttműködésük alapjait a 10. cikk szerint.

3. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában a 2009/72/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ([1]) 2. cikkében, a 714/2009/EK rendelet 2. cikkében, az 543/2013/EU bizottsági rendelet ([2]) 2. cikkében, az (EU) 2015/1222 rendelet 2. cikkében, az (EU) 2016/631 rendelet 2. cikkében, az (EU) 2016/1388 bizottsági rendelet ([3]) 2. cikkében, az (EU) 2016/1447 rendelet 2. cikkében, az (EU) 2016/1719 rendelet 2. cikkében és az (EU) 2017/1485 rendelet 2. cikkében szereplő fogalommeghatározásokat kell alkalmazni.

Emellett az alábbi fogalommeghatározások alkalmazandók:

1. „védelmi szolgáltató”: olyan jogi személy, amely törvényes vagy szerződéses kötelezettség alapján szolgáltatást nyújt, hozzájárulva a védelmi terv egy vagy több intézkedéséhez;

2. „helyreállítási szolgáltató”: olyan jogi személy, amely törvényes vagy szerződéses kötelezettség alapján szolgáltatást nyújt, hozzájárulva a helyreállítási terv egy vagy több intézkedéséhez;

([1]) Az Európai Parlament és a Tanács 2009/72/EK irányelve (2009. július 13.) a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2003/54/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről(HL L 211., 2009.8.14., 55. o.).

([2]) A Bizottság 543/2013/EU rendelete (2013. június 14.) a villamosenergia-piacokra vonatkozó adatok benyújtásáról és közzétételéről, valamint a 714/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet I. mellékletének módosításáról (HL L 163., 2013.6.15., 1. o.).

([3]) A Bizottság (EU) 2016/1388 rendelete (2016. augusztus 17.) felhasználók csatlakozására vonatkozó üzemi és kereskedelmi szabályzat létrehozásáról (HL L 223., 2016.8.18., 10. o.).

▼B

3. „kiemelt prioritású jelentős hálózathasználók”: azok a jelentős hálózathasználók, amelyekre lekapcsolás és újra feszültség alá helyezés esetén speciális feltételek vonatkoznak;

4. „nettósított igény”: a hatásos teljesítmény egy adott pillanatban vagy bármilyen kijelölt időintervallumra átlagosan számolt, általában kilowattban (kW) vagy megawattban (MW) kifejezett összevont értéke a rendszer egy adott pontjából tekintve, mely értéket a terhelés és a termelés különbségeként kell kiszámolni;

5. „helyreállítási terv”: a rendszer normál állapotba való helyreállításához szükséges műszaki és szervezeti intézkedések összessége;

6. „újra feszültség alá helyezés”: a termelés és terhelés visszakapcsolása a rendszer lekapcsolással érintett részeinek az energiával való ellátása érdekében;

7. „felülről lefelé irányuló újra feszültség alá helyezési stratégia”: egy átvitelirendszer-üzemeltető rendszere részeinek újra feszültség alá helyezéséhez más átvitelirendszer-üzemeltetők segítségét megkövetelő stratégia;

8. „alulról felfelé irányuló újra feszültség alá helyezési stratégia”: egy átvitelirendszer-üzemeltető rendszere részeinek újra feszültség alá helyezéséhez más átvitelirendszer-üzemeltetők segítségét nem igénylő stratégia;

9. „újraszinkronizálás”: két szinkronizált régió az újraszinkronizálási pontnál történő szinkronizálása és újracsatlakoztatása;

10. „frekvenciafelelős”: a rendszerfrekvencia névleges frekvenciára való helyreállítása érdekében egy szinkronizált régión vagy szinkronterületen belüli rendszerfrekvencia kezelésére kijelölt és azért felelős átvitelirendszer-üzemeltető;

11. „szinkronizált régió”: közös rendszerfrekvenciával rendelkező, összekapcsolt átvitelirendszer-üzemeltetőkkel lefedett rész egy szinkronterületen belül, mely nincs szinkronizálva a szinkronterület többi részével;

12. „újraszinkronizálás-vezető”: két szinkronizált régió újraszinkronizálásával megbízott és azért felelős átvitelirendszer-üzemeltető;

13. „újraszinkronizálási pont”: két szinkronizált régió csatlakoztatásához használt eszköz, általában megszakító.

4. cikk

Jogi szabályozási szempontok

(1) E rendelet alkalmazása során a tagállamok, szabályozó hatóságok, illetékes szervek és rendszerüzemeltetők kötelesek:

a) az arányosság és a megkülönböztetésmentesség elvét követni;

b) átláthatóságot biztosítani;

▼B

c) a lehető legnagyobb általános hatékonyság és az összes érintett fél számára a lehető legalacsonyabb összköltség közötti optimális egyensúly elve szerint eljárni;

d) biztosítani, hogy az átvitelirendszer-üzemeltetők – amennyire csak lehetséges – igénybe vegyék a piaci alapú mechanizmusokat a hálózati biztonság és stabilitás biztosítása érdekében;

e) megfelelni a műszaki, jogi, valamint a személyek védelmére és biztonságára vonatkozó kikötéseknek;

f) az érintett átvitelirendszer-üzemeltetőre ruházott felelősséget tiszteletben tartani a rendszerbiztonság érdekében, beleértve a nemzeti törvényekben előírtakat;

g) konzultálni az érintett elosztórendszer-üzemeltetőkkel, és figyelembe venni a rendszerükre gyakorolt potenciális hatásokat; és

h) figyelembe venni az elfogadott európai szabványokat és műszaki előírásokat.

(2) Az egyes átvitelirendszer-üzemeltetőknek az alábbiakra vonatkozó javaslatokat kell jóváhagyásra benyújtaniuk a 2009/72/EK irányelv (37) cikkének megfelelő illetékes szabályozó hatósághoz:

a) a (4) bekezdéssel megegyezően, szerződéses alapon védelmi szolgáltatóként való tevékenykedés feltételei;

b) a (4) bekezdéssel megegyezően, szerződéses alapon helyreállítási szolgáltatóként való tevékenykedés feltételei;

c) azon jelentős hálózathasználók felsorolása, amelyek az (EU) 2016/631, az (EU) 2016/1388 és az (EU) 2016/1447 rendeletben és/vagy a nemzeti jogszabályokban lefektetett kötelező követelményekből eredő intézkedéseknek a létesítményeiken történő végrehajtásáért felelősek, valamint az ezen jelentős hálózathasználók által végrehajtandó, az átvitelirendszer-üzemeltetők által a 11. cikk (4) bekezdésének c) pontja és a 23. cikk (4) bekezdésének c) pontja értelmében megállapított intézkedéseknek a felsorolása;

d) a 11. cikk (4) bekezdésének d) pontjában és a 23. cikk (4) bekezdésének d) pontjában említett kiemelt prioritású jelentős hálózatfelhasználók felsorolása, vagy azok meghatározásának alapelvei, valamint a kiemelt prioritású hálózatfelhasználók lekapcsolásának és újra feszültség alá helyezésének feltételei, amennyiben a tagállam nemzeti szabályozásában ezek nem kerültek meghatározásra;

e) a 36. cikk (1) bekezdésének megfelelően a piaci tevékenységek felfüggesztésére és helyreállítására vonatkozó szabályok;

f) a 39. cikk (1) bekezdésének megfelelően a piaci tevékenységek felfüggesztése esetén a kiegyenlítő elszámolásra és a szabályozási energia elszámolására vonatkozó specifikus szabályok;

g) a 43. cikk (2) bekezdésének megfelelően a vizsgálati terv.

▼B

(3) Amennyiben egy tagállam úgy rendelkezett, a (2) bekezdés a)–d) és g) pontjában említett javaslatok beterjeszthetők jóváhagyásra egy, a szabályozó hatóságtól eltérő jogi személyhez is. A szabályozó hatóságok és a tagállamok által e bekezdés értelmében kijelölt jogi személyek a (2) bekezdésben említett javaslatokról az átvitelirendszer-üzemeltető által történő benyújtás időpontjától számított hat hónapon belül hoznak határozatot.

(4) A védelmi szolgáltatóként, valamint helyreállítási szolgáltatóként való tevékenykedés feltételeit vagy a nemzeti jogi keret határozza meg, vagy pedig szerződéses alapon kell meghatározni azokat. Amennyiben a feltételeket szerződéses alapon határozzák meg, az egyes átvitelirendszer-üzemeltetők 2018. december 18-ig javaslatot dolgoznak ki a vonatkozó feltételekre, meghatározva legalább az alábbiakat:

a) a biztosítandó szolgáltatás jellemzői;

b) az összesítés lehetőségei és feltételei; és

c) a helyreállítási szolgáltatók esetében a black start és szigetüzem képességgel rendelkező teljesítményforrások célzott földrajzi eloszlása.

(5) 2018. december 18-ig minden átvitelirendszer-üzemeltető megküldi a szabályozó hatóságnak vagy a tagállam által kijelölt szervnek a 11. cikk szerint kidolgozott rendszervédelmi tervet és a 23. cikk szerint kidolgozott helyreállítási tervet, vagy pedig legalább azon terveknek az alábbiakban felsorolt elemeit:

a) a rendszervédelmi terv és helyreállítási terv célkitűzéseit, ideértve a kezelendő jelenségeket vagy a megoldandó helyzeteket;

b) a rendszervédelmi tervben és helyreállítási tervben foglalt intézkedések alkalmazását kiváltó feltételeket;

c) az egyes intézkedések indokolását, ismertetve, hogy azok hogyan járulnak hozzá a rendszervédelmi terv és helyreállítási terv célkitűzéseihez, valamint az illető intézkedések végrehajtásáért felelős fél megnevezését;

d) az intézkedéseknek a 11. és 23. cikk szerint megállapított végrehajtási határidőit.

(6) Ahol e rendelet kötelezi az átvitelirendszer-üzemeltetőket vagy lehetővé teszi számukra a (2) bekezdés hatálya alá nem tartozó követelmények, feltételek vagy módszertanok megállapítását, meghatározását vagy az azokról való megállapodást, a tagállamok megkövetelhetik, hogy a szabályozó hatóság, a tagállam által kijelölt szerv vagy a tagállamok egyéb illetékes hatóságai előbb jóváhagyják ezeket a feltételeket és módszertanokat.

(7) Ha egy átvitelirendszer-üzemeltető szükségesnek ítéli a (3) bekezdésben foglalt és aszerint jóváhagyott dokumentumok módosítását, a javasolt módosításra a (2)–(5) bekezdésben foglalt követelmények alkalmazandók. A módosítást javasoló átvitelirendszer-üzemeltetőknek adott esetben figyelembe kell venniük a villamosenergia-termelő létesítmény tulajdonosainak, a fogyasztói létesítmény tulajdonosainak és más érdekelt feleknek az eredetileg meghatározott vagy megállapodott követelményeken vagy módszertanokon alapuló jogos elvárásait.

▼B

(8) Bármelyik fél panaszt nyújthat be az érintett rendszerüzemeltetővel vagy átvitelirendszer-üzemeltetővel szemben az érintett rendszerüzemeltető vagy átvitelirendszer-üzemeltető e rendelet szerinti kötelezettségeivel vagy döntéseivel kapcsolatban, és panaszával a szabályozó hatósághoz fordulhat, amely vitarendező hatóságként a panasz beérkezésétől számított két hónapon belül döntést hoz. Ez a határidő további két hónappal meghosszabbítható, ha a szabályozó hatóságnak kiegészítő információt kér. A meghosszabbított határidő a panasztevő hozzájárulásával ismét meghosszabbítható. A szabályozó hatóság döntése kötelező érvényű, kivéve, ha és ameddig azt egy fellebbezés nyomán meg nem változtatják.

5. cikk

Egyeztetés és koordináció

(1) Amennyiben e rendelet előírja az átvitelirendszer-üzemeltetők számára, hogy a valós időt megelőzően vagy valós időben egyeztessenek az érintett felekkel általuk meghatározott intézkedésekről, a következő eljárást kell alkalmazni:

a) az átvitelirendszer-üzemeltetőnek legalább azokkal a felekkel kell konzultálnia, amelyek a jelen rendelet cikkei értelmében egyeztetést igényelnek;

b) az átvitelirendszer-üzemeltetőnek meg kell indokolnia az egyeztetés, valamint az általa hozott döntés logikáját és célját;

c) az átvitelirendszer-üzemeltetőnek az a) pontban említett felektől be kell gyűjtenie minden releváns információt és azok értékelését;

d) az átvitelirendszer-üzemeltetőnek megfelelően figyelembe kell vennie azoknak a feleknek a szempontjait, helyzetét és kikötéseit, amelyekkel egyeztetett;

e) mielőtt döntést hozna, az átvitelirendszer-üzemeltetőnek meg kell indokolnia az egyeztetésbe bevont felek számára, hogy miért követi vagy nem követi azok meglátásait.

(2) Amennyiben e rendelet előírja az átvitelirendszer-üzemeltető számára néhány intézkedés több fél általi végrehajtásának a valós idejű koordinálását, a következő eljárást kell alkalmazni:

a) az átvitelirendszer-üzemeltetőnek legalább azokkal a felekkel kell konzultálnia, amelyek e rendelet cikkei értelmében valós idejű koordinációt igényelnek;

b) az átvitelirendszer-üzemeltetőnek meg kell indokolnia a koordinálás, valamint a végrehajtandó intézkedések logikáját és célját;

c) az átvitelirendszer-üzemeltetőnek egy kezdeti javaslatot kell tennie az egyes felek által végrehajtandó intézkedésekre vonatkozóan;

d) az átvitelirendszer-üzemeltetőnek az a) pontban említett felektől be kell gyűjtenie minden információt és azok értékelését;

e) az átvitelirendszer-üzemeltetőnek végleges javaslatot kell tennie az egyes felek által végrehajtandó intézkedésekre vonatkozóan, megfelelően figyelembe véve az érintett felek álláspontjait, helyzetét és kikötéseit, illetve határidőt kell szabnia a felek számára, ameddig kifejezhetik ellenvetéseiket az átvitelirendszer-üzemeltető által javasolt intézkedésekre vonatkozóan;

▼B

f) amennyiben egyik érintett fél sem fejez ki ellenvetést az átvitelirendszer-üzemeltető által javasolt intézkedések végrehajtása ellen, a felek – az átvitelirendszer-üzemeltetőt is beleértve – a javaslat mentén végrehajtják az intézkedéseket;

g) amennyiben a megszabott határidőn belül egy vagy több fél ellenzi az átvitelirendszer-üzemeltető által tett javaslatot, az átvitelirendszer-üzemeltető a javasolt intézkedést döntéshozatal céljával felterjeszti az illetékes hatósághoz, mellékelve hozzá az átvitelirendszer-üzemeltető által javasolt intézkedés indokolását és céljainak ismertetését, valamint a felek vele kapcsolatos értékelését és álláspontját;

h) amennyiben az intézkedésnek az illetékes hatósághoz történő valós idejű felterjesztése nem lehetséges, az átvitelirendszer-üzemeltetőnek olyan intézkedést kell kezdeményeznie, mely a javasolt intézkedés végrehajtását megtagadó felekre nézve nincs hatással vagy azokra a lehető legkisebb hatást gyakorolja.

(3) A felek megtagadhatják az átvitelirendszer-üzemeltető által a (2) bekezdésben leírt koordinációs eljárás keretében javasolt valós idejű javaslatok megvalósítását, amennyiben igazolják, hogy a javasolt intézkedés a műszaki, jogi, illetve a személyek védelmére és biztonságára vonatkozó kikötések közül legalább egyet megszeg.

6. cikk

Regionális koordináció

(1) Rendszervédelmi tervüknek a 11. cikk és helyreállítási tervüknek a 23. cikk előírásai szerint történő kidolgozása során, illetve rendszervédelmi tervüknek az 50. cikk és helyreállítási tervüknek pedig az 51. cikk előírásai szerint történő felülvizsgálata során az egyes átvitelirendszer-üzemeltetőknek biztosítaniuk kell az összhangot az illető átvitelirendszer-üzemeltető szinkronterületén lévő más átvitelirendszer-üzemeltetők terveinek, valamint más szinkronterületen lévő szomszédos átvitelirendszer-üzemeltetők terveinek megfelelő intézkedéseivel, legalább a következőkben felsorolt intézkedések tekintetében:

a) az átvitelirendszer-üzemeltetők közötti kölcsönös segítségnyújtás és koordináció vészhelyzet esetén, a 14. cikkel összhangban;

b) a 18. és 28. cikkek szerinti frekvenciaszabályozási eljárások, kivéve az alulról felfelé irányuló újra feszültség alá helyezési stratégia esetén fennálló célfrekvencia meghatározását az összekapcsolt átviteli rendszer bármilyen újraszinkronizálása előtt;

c) a hatásosteljesítmény-szabályozás támogatása, a 21. cikkel összhangban;

d) felülről lefelé irányuló újra feszültség alá helyezési stratégia, a 27. cikkel összhangban.

(2) A rendszervédelmi tervek és a helyreállítási tervek (1) bekezdéssel való összhangjának felmérése az alábbi feladatokat foglalja magában:

a) az érintett átvitelirendszer-üzemeltetők közötti, az (1) bekezdésben említett intézkedésekkel kapcsolatos információ- és adatcsere;

b) az érintett átvitelirendszer-üzemeltetők terveiben foglalt intézkedések (1) bekezdésben említettekkel való esetleges összeegyeztethetetlenségének azonosítása;

▼B

c) a potenciális üzembiztonsági kockázatok azonosítása a kapacitásszámítási régiókban. Ezen kockázatok között szerepel, többek között, az érintett átvitelirendszer-üzemeltetők átviteli rendszereire jelentős hatást mérő regionális, közös módusú meghibásodás;

d) annak felmérését, hogy az érintett átvitelirendszer-üzemeltetőknek a rendszervédelmi terveiben és helyreállítási terveiben az (1) bekezdésben foglaltak szerint meghatározott intézkedések mennyire hatékonyak a c) pontban említett esetleges veszélyek kezelésében;

e) a regionális biztonsági koordinátorokkal történő egyeztetés az (1) bekezdésben foglalt intézkedéseknek a teljes szinkronterületen belüli egységességének a felmérése érdekében;

f) enyhítő intézkedések azonosítása arra az esetre, ha összeegyeztethetetlenséget állapítanak meg az érintett átvitelirendszer-üzemeltetők rendszervédelmi terveiben és helyreállítási terveiben, vagy ha bizonyos intézkedések hiányát állapítják meg az érintett átvitelirendszer-üzemeltetők rendszervédelmi terveiben és helyreállítási terveiben.

(3) 2018. december 18-ig az egyes átvitelirendszer-üzemeltetők megküldik az (1) bekezdésben említett intézkedéseket az (EU) 2017/1485 bizottsági rendelet 77. cikke szerint létrehozott, illetékes regionális biztonsági koordinátor(ok)nak. Az intézkedések megküldésének időpontjától számított 3 hónapon belül a regionális biztonsági koordinátor(ok) a (2) bekezdés szerinti kritériumok alapján technikai jelentést állít(anak) össze az intézkedések egységességéről. Az átvitelirendszer-üzemeltetőknek biztosítaniuk kell saját szakembereik rendelkezésre állását, hogy segítsenek a regionális biztonsági koordinátor(ok)nak e jelentés elkészítésében.

(4) A regionális biztonsági koordinátor(ok) késedelem nélkül megküldik a (3) bekezdésben említett technikai jelentést valamennyi érintett átvitelirendszer-üzemeltetőnek, akik azt továbbítják az illetékes szabályozási hatósághoz, valamint – az 52. cikk értelmében – az ENTSO-E-hez.

(5) Az egyes kapacitásszámítási régiókban lévő valamennyi átvitelirendszer-üzemeltetőnek közösen meg kell állapítania egy küszöbértéket, amely fölött vészhelyzeti, blackout vagy helyreállítási állapot esetén egy vagy több átvitelirendszer-üzemeltető intézkedéseinek hatása jelentősnek minősül az adott kapacitásszámítási régión belüli egyéb átvitelirendszer-üzemeltetők számára.

7. cikk

Nyilvános konzultáció

(1) Az érintett átvitelirendszer-üzemeltetők egyeztetést folytatnak az érdekelt felekkel, köztük az egyes tagállamok illetékes hatóságaival a 4. cikk (2) bekezdésének a), b), e), f) és g) pontja értelmében jóváhagyást igénylő javaslatokat illetően. Az egyeztetés időtartama nem lehet kevesebb egy hónapnál.

(2) Az illető átvitelirendszer-üzemeltetőnek megfelelően figyelembe kell vennie az érdekelt feleknek a javaslattervezet benyújtása előtt folytatott konzultációt követően megfogalmazott véleményét. Az érdekelt felek véleményének figyelembevételét vagy mellőzését minden esetben megalapozottan meg kell indokolni, és az indoklást a javaslat közzététele előtt kellő időben vagy azzal egyidejűleg rendelkezésre kell bocsátani és közzé kell tenni.

▼B

8. cikk

A költségek megtérítése

(1) A 2009/72/EK irányelv (37) cikkének megfelelő illetékes szabályozó hatóságok felmérik a rendszerüzemeltetők által a hálózati díjszabás-szabályzás alapján viselt és az e rendeletben meghatározott kötelezettségekből származó költségeket. Az indokoltnak, észszerűnek és arányosnak ítélt költségeket hálózati díjak vagy egyéb alkalmas mechanizmusok révén meg kell téríteni.

(2) Amennyiben az illetékes szabályozó hatóságok kérik, az (1) bekezdésben említett rendszerüzemeltetők a kéréstől számított három hónapon belül kötelesek rendelkezésre bocsátani a felmerülő költségek értékelését elősegítő információkat.

9. cikk

Titoktartási kötelezettségek

(1) Az e rendelet alapján kapott, cserélt vagy továbbított bármely bizalmas információkra a (2), (3) és (4) bekezdésben megállapított szakmai titoktartási feltételek vonatkoznak.

(2) A szakmai titoktartási kötelezettség minden olyan személyre, szabályozó hatóságra vagy szervre vonatkozik, akik/amelyek e rendelet hatálya alá tartoznak.

(3) A (2) bekezdésben említett személyek a feladataik ellátása során kapott bizalmas információkat nem adhatják ki semmilyen más személynek vagy hatóságnak, kivéve a nemzeti jogszabályoknak, az e rendelet egyéb rendelkezései, vagy az egyéb vonatkozó uniós jogszabályok hatálya alá tartozó esetekben.

(4) Nem érintve a nemzeti vagy uniós jogszabályok hatálya alá tartozó eseteket, az e rendelet alapján bizalmas információkhoz jutó szabályozó hatóságok, szervek vagy személyek ezen információkat kizárólag az e rendelet szerinti feladataik ellátása céljából használhatják fel.

10. cikk

Az e rendelet hatálya alá nem tartozó átvitelirendszer-üzemeltetőkkel kötött megállapodások

Ahol egy szinkronterület uniós és harmadik országbeli átvitelirendszer-üzemeltetőket egyaránt magában foglal, 2019. június 18-ig az adott szinkronterületen levő minden uniós átvitelirendszer-üzemeltető törekszik megállapodást kötni az e rendelet hatálya alá nem tartozó harmadik országbeli átvitelirendszer-üzemeltetőkkel, amelyben lefektetik a biztonságos rendszerüzemeltetésre vonatkozó együttműködésük alapjait, és megállapodnak, hogy a harmadik országbeli átvitelirendszer-üzemeltetők hogyan feleljenek meg az e rendeletben meghatározott kötelezettségeknek.

▼B

II. FEJEZET

RENDSZERVÉDELMI TERV

1. SZAKASZ

Általános rendelkezések

11. cikk

A rendszervédelmi terv kidolgozása

(1) 2018. december 18-ig az egyes átvitelirendszer-üzemeltetők az érintett elosztórendszer-üzemeltetőkkel, a jelentős hálózathasználókkal, a nemzeti szabályozó hatóságokkal vagy a 4. cikk (3) bekezdésében említett jogi személyekkel, a szomszédos átvitelirendszer-üzemeltetőkkel és a szinkronterületen található többi átvitelirendszer-üzemeltetővel egyeztetve kidolgoznak egy rendszervédelmi tervet.

(2) A rendszervédelmi terv kidolgozásakor az átvitelirendszer-üzemeltetőknek figyelembe kell venniük legalább az alábbi szempontokat:

a) az (EU) 2017/1485 rendelet 25. cikkében megállapított üzembiztonsági határértékeket;

b) a szinkronterületen belüli terhelési és termelési viselkedést és kapacitásokat;

c) a kiemelt prioritású jelentős hálózathasználóknak a (4) bekezdés d) pontja szerint felsorolt sajátos igényeit; és

d) az illető átvitelirendszer-üzemeltető átviteli rendszerének és az alapjául szolgáló elosztórendszer-üzemeltetők rendszereinek a jellemzőit;

(3) A rendszervédelmi tervnek tartalmaznia kell legalább a következő előírásokat:

a) a rendszervédelmi terv aktiválásának feltételeit, a 13. cikkel összhangban;

b) a rendszervédelmi tervnek az átvitelirendszer-üzemeltető által kibocsátandó utasításait; és

c) az azonosított felekkel valós idejű egyeztetést vagy koordinációt megkövetelő intézkedéseket.

(4) Különösképpen, a rendszervédelmi tervnek a következő elemeket kell magában foglalnia:

a) az átvitelirendszer-üzemeltető által a létesítményein végrehajtandó intézkedések felsorolása;

b) az elosztórendszer-üzemeltetők által végrehajtandó intézkedések felsorolása, valamint azon elosztórendszer-üzemeltetők felsorolása, amelyek ezeket az intézkedéseket a létesítményeiken végrehajtani kötelesek;

c) azon jelentős hálózathasználók felsorolása, amelyek az (EU) 2016/631 rendeletben, az (EU) 2016/1388 rendeletben, az (EU) 2016/1447 rendeletben vagy a nemzeti jogszabályokban lefektetett kötelező követelményekből eredő intézkedéseknek a létesítményeiken történő végrehajtásáért felelősek, valamint az ezen jelentős hálózathasználók által végrehajtandó intézkedéseknek a felsorolása;

▼B

d) a kiemelt prioritású jelentős hálózathasználók felsorolása, valamint a lekapcsolásuk feltételeinek felsorolása; és

e) a rendszervédelmi tervben felsorolt minden egyes intézkedés végrehajtási határideje.

(5) A rendszervédelmi tervnek tartalmaznia kell legalább az alábbi, a II. fejezet 2. szakaszában megállapított műszaki és szervezeti intézkedéseket:

a) rendszervédelmi sémákat, melyeknek tartalmazniuk kell legalább a következőket:

i. automatikus alacsonyfrekvencia-szabályzási sémát a 15. cikkel összhangban;

ii. automatikus magasfrekvencia-szabályzási sémát a 16. cikkel összhangban; és

iii. a feszültség-összeomlás megelőzésére szolgáló automatikus védelmi rendszert a 17. cikkel összhangban.

b) a rendszervédelmi terv eljárásait, melyeknek tartalmazniuk kell legalább a következőket:

i. frekvenciaeltérés-kezelési eljárást a 18. cikkel összhangban;

ii. feszültségeltérés-kezelési eljárást a 19. cikkel összhangban;

iii. teljesítményáramlás-kezelési eljárást a 20. cikkel összhangban;

iv. a hatásosteljesítmény-szabályozás támogatásával kapcsolatos eljárást, a 21. cikkel összhangban; és

v. a kézi terheléskorlátozásra irányuló eljárást, a 22. cikkel összhangban.

(6) A rendszervédelmi tervben foglalt intézkedéseknek az alábbi elveknek kell megfelelniük:

a) a rendszerhasználókra gyakorolt hatásuk minimális;

b) gazdaságilag hatékonyak;

c) kizárólag a szükséges intézkedéseket aktiválhatják;

d) nem eredményezhetik vészhelyzeti vagy blackout állapot kialakulását az átvitelirendszer-üzemeltetők átviteli rendszerében vagy az összekapcsolt átviteli rendszerekben.

12. cikk

A rendszervédelmi terv végrehajtása

(1) 2019. december 18-ig az egyes átvitelirendszer-üzemeltetők végrehajtják rendszervédelmi tervüknek az átviteli rendszerre vonatkozó intézkedéseit. A végrehajtott intézkedéseket a későbbiekben is fenntartják.

▼B

(2) 2018. december 18-ig az egyes átvitelirendszer-üzemeltetők értesítik az intézkedésekről az átvitelhez csatlakoztatott elosztórendszer-üzemeltetőket, ideértve a végrehajtás határidejét is. Az intézkedések végrehajtása a következőket érinti:

a) az elosztórendszer-üzemeltető létesítményeit a 11. cikk (4) bekezdése szerint; vagy

b) a 11. cikk (4) bekezdése alapján meghatározott jelentős hálózathasználóknak az illető átvitelirendszer-üzemeltető elosztórendszereihez csatlakoztatott létesítményeit; vagy

c) a védelmi szolgáltatóknak az illető átvitelirendszer-üzemeltető elosztórendszereihez csatlakoztatott létesítményeit; vagy

d) az elosztórendszer-üzemeltetőknek az illető átvitelirendszer-üzemeltető elosztórendszereihez csatlakoztatott létesítményeit.

(3) 2018. december 18-ig minden átvitelirendszer-üzemeltető értesíti a 11. cikk (4) bekezdésének c) pontja szerint azonosított jelentős hálózathasználókat, vagy az illető átvitelirendszer-üzemeltető átviteli rendszereihez közvetlenül csatlakoztatott védelmi szolgáltatókat a létesítményeiken végrehajtandó intézkedésekről, ideértve a végrehajtásra megállapított határidőt is.

(4) Amennyiben azt a nemzeti jogszabályok előírják, minden átvitelirendszer-üzemeltető közvetlenül értesíti a 11. cikk (4) bekezdésének c) pontja szerint azonosított jelentős hálózathasználókat, vagy az illető átvitelirendszer-üzemeltető elosztórendszereihez csatlakoztatott védelmi szolgáltatókat vagy elosztórendszer-üzemeltetőket a létesítményeiken végrehajtandó intézkedésekről, ideértve azok végrehajtására megállapított határidőket is. Az érintett elosztórendszer-üzemeltetőt tájékoztatja erről az értesítésről.

(5) Abban az esetben, ha egy átvitelirendszer-üzemeltető a (2) bekezdés szerint értesít egy elosztórendszer-üzemeltetőt, az illető elosztórendszer-üzemeltető késedelem nélkül értesíti a jelentős hálózathasználókat, a védelmi szolgáltatókat és az elosztórendszeréhez csatlakoztatott elosztórendszer-üzemeltetőket a rendszervédelmi terv azon intézkedéseiről (a végrehajtásra megállapított határidőket is ideértve), melyeket ők maguknak is végre kell hajtaniuk létesítményeiken.

(6) Minden értesített elosztórendszer-üzemeltetőnek, jelentős hálózathasználónak és védelmi szolgáltatónak kötelessége:

a) az értesítés napjától számítva legkésőbb 12 hónapon belül végrehajtani az e cikk szerint közölt intézkedéseket;

b) megerősíteni az értesítést küldő rendszerüzemeltetőnek az intézkedések végrehajtását, amely, amennyiben nem az átvitelirendszer-üzemeltető, értesíti a megerősítésről az átvitelirendszer-üzemeltetőt; és

c) fenntartja a létesítményekben végrehajtott intézkedéseket.

13. cikk

A rendszervédelmi terv aktiválása

(1) Minden átvitelirendszer-üzemeltető a 11. cikk (5) bekezdésének b) pontja szerint köteles aktiválni a rendszervédelmi tervének eljárásait a 11. cikk (4) bekezdése alapján meghatározott elosztórendszer-üzemeltetőkkel és jelentős hálózathasználókkal, valamint a védelmi szolgáltatókkal együttműködésben.

▼B

(2) A rendszervédelmi terv automatikusan aktivált rendszerei mellett az átvitelirendszer-üzemeltetőknek aktiválniuk kell a rendszervédelmi terv egyik eljárását a 11. cikk (5) bekezdésének a) pontja szerint, amikor:

a) a rendszer az (EU) 2017/1485 rendelet 18. cikkének (3) bekezdésében megfogalmazott kritériumok szerint vészhelyzetben van, és nem állnak rendelkezésre beavatkozó intézkedések a normál állapot helyreállítására; vagy

b) az üzembiztonsági elemzés alapján a rendelkezésre álló beavatkozási intézkedések mellett az átviteli rendszer üzembiztonsági elemzése megköveteli a rendszervédelmi terv egyik intézkedésének a 11. cikk (5) bekezdése szerint történő aktiválását.

(3) A 11. cikk (4) bekezdése szerint azonosított minden elosztórendszer-üzemeltető és jelentős hálózathasználó, valamint minden védelmi szolgáltató késedelem nélkül köteles végrehajtani az átvitelirendszer-üzemeltető által a 11. cikk (3) bekezdésének c) pontja szerint kibocsátott rendszervédelmi tervi utasításokat a rendszervédelmi terv 11. cikk (5) bekezdésének b) pontja szerinti eljárásainak megfelelően.

(4) Minden átvitelirendszer-üzemeltető a többi érintett átvitelirendszer-üzemeltetővel összehangolva aktiválja rendszervédelmi terve jelentős határokon átnyúló hatással bíró és a 11. cikk (5) bekezdésének b) pontjában említett eljárásait.

14. cikk

Az átvitelirendszer-üzemeltetők közötti kölcsönös segítségnyújtás és koordináció vészhelyzet esetén

(1) Egy vészhelyzetbe került átvitelirendszer-üzemeltetőtől érkező kérelem esetén minden átvitelirendszer-üzemeltető köteles rendszerösszekötőkön keresztül megadni minden lehetséges támogatást a felkérő átvitelirendszer-üzemeltetőnek, feltéve, hogy ez nem eredményezi vészhelyzeti vagy blackout állapot kialakulását a támogatást nyújtó átvitelirendszer-üzemeltető átviteli rendszerében vagy az összekapcsolt átviteli rendszerekben.

(2) Abban az esetben, ha a támogatást egyenáramú rendszerösszekötőkön keresztül kell biztosítani, az alábbi intézkedések végrehajtása szükséges, figyelembe véve a nagyfeszültségű egyenáramú rendszer műszaki jellemzőit és képességeit:

a) az átvitt hatásos teljesítmény kézi szabályzására irányuló lépések a vészhelyzetbe került átvitelirendszer-üzemeltető teljesítményáramlásainak üzembiztonsági határértékeken belülre való hozásához vagy a szomszédos szinkronterület frekvenciájának a riasztási fokozathoz az (EU) 2017/1485 rendelet 18. cikkének (2) bekezdése szerint meghatározott rendszerfrekvencia-korláton belülre való hozásához;

b) az átvitt hatásos teljesítmény automatikus szabályzási funkciói az (EU) 2016/1447 rendelet 13. cikkében meghatározott jelzések és feltételek szerint;

c) az (EU) 2016/1447 rendelet 15–18. cikkében meghatározott automatikus frekvenciaszabályzás szigetüzemmód esetén;

d) az (EU) 2016/1447 rendelet 24. cikkében meghatározott feszültség- és meddőteljesítmény-szabályzás, és

▼B

e) bármilyen egyéb szükséges intézkedés.

(3) Minden átvitelirendszer-üzemeltető kézi vezérléssel is lekapcsolhat bármely, jelentős határokon átnyúló hatással bíró átvitelirendszer-elemet, a rendszerösszekötőket is ideértve, az alábbi követelmények betartásával:

a) az átvitelirendszer-üzemeltetőnek a szomszédos átvitelirendszer-üzemeltetőkkel összehangoltan kell cselekednie; és

b) az intézkedés nem eredményezheti vészhelyzeti vagy blackout állapot kialakulását a megmaradó összekapcsolt átviteli rendszerekben.

(4) A (3) bekezdés rendelkezései ellenére, az üzembiztonsági határértékek megsértésére utaló rendkívüli körülmények között az átvitelirendszer-üzemeltető más átvitelirendszer-üzemeltetőkkel való koordináció nélkül, kézi vezérléssel is lekapcsolhat bármely, jelentős határokon átnyúló hatással bíró átvitelirendszer-elemet, a rendszerösszekötőket is ideértve, a személyzet biztonságának veszélybe sodrása vagy a berendezések károsodásának megelőzése végett. Az esemény bekövetkeztétől számított 30 napon belül az átvitelirendszer-üzemeltető legalább angol nyelven jelentést készít, melyben részletesen ismerteti az illető intézkedés szükségességét, végrehajtását és hatását, majd azt be kell nyújtania a 2009/72/EK irányelv (37) cikkének megfelelő illetékes szabályozó hatóságnak és a szomszédos átvitelirendszer-üzemeltetőknek, lehetővé téve az ahhoz való hozzáférést a jelentősen érintett rendszerhasználók számára is.

2. SZAKASZ

A rendszervédelmi terv intézkedései

15. cikk

Automatikus alacsonyfrekvencia-szabályzási séma

(1) A rendszervédelmi terv automatikus alacsonyfrekvencia-szabályzási sémájának tartalmaznia kell egy automatikus alacsonyfrekvenciás terheléskorlátozási sémát, valamint a korlátozott frekvenciaérzékeny üzemmód alacsony frekvencia esetére vonatkozó beállításait az átvitelirendszer-üzemeltető teljesítményfrekvencia-szabályozási területén.

(2) A rendszervédelmi terv kidolgozása során az átvitelirendszer-üzemeltetőnek az automatikus alacsonyfrekvenciás terheléskorlátozási séma aktiválása előtt gondoskodnia kell a korlátozott frekvenciaérzékeny üzemmód alacsony frekvencia esetén történő aktiválásáról, amennyiben a frekvenciameredekség mértéke azt lehetővé teszi.

(3) Az automatikus alacsonyfrekvenciás terheléskorlátozási séma aktiválása előtt minden átvitelirendszer-üzemeltetőnek és a 11. cikk (4) bekezdése alapján meghatározott elosztórendszer-üzemeltetőnek gondoskodnia kell róla, hogy a rendszerükhöz csatlakozott, terhelésként viselkedő energiatároló egységek:

a) automatikusan váltsanak termelési üzemmódba a határidőn belül és az átvitelirendszer-üzemeltető által a rendszervédelmi tervben meghatározott hatásosteljesítmény-alapjelnél; vagy

b) amennyiben az energiatároló egység képtelen az átvitelirendszer-üzemeltető által a rendszervédelmi tervben meghatározott határidőn belül átkapcsolni, automatikusan kapcsolják le a terhelésként viselkedő energiatároló egységet.

▼B

(4) Minden egyes átvitelirendszer-üzemeltetőnek rendszervédelmi terve keretében meg kell határoznia, hogy az energiatároló egységek automatikus át- vagy lekapcsolása mely frekvenciaküszöböknél menjen végbe. Ezen frekvenciaküszöböknek az (EU) 2017/1485 rendelet 18. cikkének (3) bekezdésében vészhelyzeti állapot esetére meghatározott rendszerfrekvencia-határnál alacsonyabbaknak vagy azzal egyenlő értékűeknek, a mellékletben meghatározott, a terheléskorlátozáshoz kötelezően szükséges minimális szint esetén pedig a rendszerfrekvencia-határnál magasabbaknak kell lenniük.

(5) Az átvitelirendszer-üzemeltetőknek automatikus alacsonyfrekvenciás terheléskorlátozási sémájukat a mellékletben meghatározott valós idejű terheléscsökkentési paraméterekkel összhangban kell kialakítaniuk. A rendszernek tartalmaznia kell a különböző frekvenciáknál – a kötelezően szükséges minimális szinttől a kötelezően szükséges végső szintig – történő terheléskorlátozás ugrásait egy adott végrehajtási tartományon belül, a minimális mennyiség és az ugrások maximális méretének betartásával. A végrehajtási tartománynak meg kell határoznia egy adott frekvencián a korlátozandó nettósított igény célértékétől való megengedett legnagyobb eltérési nettósítottigény-értéket, melyet a kötelezően szükséges minimális és végső szint között lineáris interpolációval kell kiszámítani. A végrehajtási tartomány nem teheti lehetővé kevesebb nettósított igény korlátozását, mint a kötelezően szükséges minimális szinten korlátozott nettósított igény volumene. Egy ugrás nem tekinthető annak, ha az adott ugrás elérésekor nem kerül lekapcsolásra nettósított igény.

(6) Minden átvitelirendszer-üzemeltetőnek és elosztórendszer-üzemeltetőnek telepítenie kell az alacsonyfrekvenciás terheléskorlátozási sémához szükséges reléket, figyelembe véve legalább a terhelési viselkedést és az elosztott energiatermelést.

(7) Az automatikus alacsonyfrekvenciás terheléskorlátozási sémának a 12. cikk (2) bekezdése szerint történő gyakorlatba ültetése során minden átvitelirendszer-üzemeltetőnek és elosztórendszer-üzemeltetőnek kötelessége:

a) elkerülni a relék és a megszakítók üzemidejének szándékos késleltetésének a megszabását;

b) csökkenteni a villamosenergia-termelő (különösen az inerciát nyújtó) berendezések lekapcsolását; és

c) csökkenteni annak kockázatát, hogy a rendszer az üzembiztonsági határértékeken kívül villamosenergia-áramlási és feszültségeltérésekhez vezessen.

Amennyiben az elosztórendszer-üzemeltetőnek nem áll módjában teljesíteni a b) és c) pontban foglalt követelményeket, úgy erről tájékoztatnia kell az átvitelirendszer-üzemeltetőt, javasolva, hogy melyik az alkalmazandó követelmény. Az átvitelirendszer-üzemeltető az elosztórendszer-üzemeltetővel egyeztetve, közös költség-haszon elemzés alapján meghatározza, hogy melyik követelményt kell alkalmazni.

(8) A rendszervédelmi terv automatikus alacsonyfrekvenciás terheléskorlátozási sémája előírhatja a frekvenciagradiensen alapuló nettósítottigény-korlátozást, feltéve, hogy:

a) csak akkor kerül aktiválásra:

   i. amikor a frekvenciaeltérés magasabb, mint a maximális statikus frekvenciaeltérés, és a frekvenciagradiens magasabb a referenciaesemény által előidézettnél;

▼B

ii. amíg a frekvencia eléri a terheléskorlátozáshoz szükséges minimális szintet;

b) megfelel a mellékletben előírtaknak; és

c) szükséges és indokolt az üzembiztonság hatékony fenntartásához.

(9) Abban az esetben, ha rendszervédelmi terv automatikus alacsonyfrekvenciás terheléskorlátozási sémája a (8) bekezdés szerinti frekvenciagradiensen alapuló nettósítottigény-korlátozást foglal magában, az átvitelirendszer-üzemeltető a végrehajtástól számított 30 napon belül jelentést nyújt be a nemzeti szabályozó hatóságnak, amely tartalmazza az intézkedés szükségességének, végrehajtásának és hatásának részletes magyarázatát.

(10) Az átvitelirendszer-üzemeltetők rendszervédelmi tervük automatikus alacsonyfrekvenciás terheléskorlátozási sémájába további netósítottigény-korlátozási lépéseket is belefoglalhatnak a terheléskorlátozásnak a mellékletben előírt kötelezően szükséges végső szint alatti előfordulására.

(11) Minden átvitelirendszer-üzemeltetőnek jogában áll végrehajtani további rendszervédelmi sémákat, melyeket a terheléskorlátozás kötelezően szükséges végső szintje alatti vagy azzal megegyező frekvenciaszint vált ki, és amelyek célja a gyorsabb helyreállítási folyamat. Az átvitelirendszer-üzemeltetőnek biztosítania kell, hogy ezen további programok ne eredményezzék a frekvencia további romlását.

16. cikk

Automatikus magasfrekvencia-szabályzási séma

(1) A rendszervédelmi terv automatikus magasfrekvencia-szabályzási sémája az egyes teljesítményfrekvencia-szabályozási területekbe betáplált teljes hatásos teljesítmény automatikus csökkenéséhez vezet.

(2) A szinkronterületén található többi átvitelirendszer-üzemeltetővel történő egyeztetés alapján minden átvitelirendszer-üzemeltetőnek az alábbi paramétereket kell meghatároznia automatikus magasfrekvencia-szabályzási sémája számára:

a) az aktiválásához szükséges frekvenciaküszöböt; és

b) a hatásos teljesítmény betáplálásának csökkenési arányát.

(3) Minden átvitelirendszer-üzemeltetőnek úgy kell kialakítania automatikus magasfrekvencia-szabályzási sémáját, hogy figyelembe veszi villamosenergia-termelő berendezései képességeit korlátozott frekvenciaérzékeny üzemmód magas frekvencia esetén, valamint energiatároló egységei képességeit a teljesítményfrekvencia-szabályozási területén. Amennyiben a korlátozott frekvenciaérzékeny üzemmód magas frekvencia esetén nem létezik vagy nem elégséges a (2) bekezdés a) és b) pontjában foglaltak teljesítéséhez, minden átvitelirendszer-üzemeltetőnek emellett lépésenkénti lineáris termeléskorlátozást kell kialakítania teljesítményfrekvencia-szabályozási területén. A szinkronterületén található többi átvitelirendszer-üzemeltetővel történő egyeztetés alapján az átvitelirendszer-üzemeltetőknek meg kell határozniuk a villamosenergia-termelő berendezések és/vagy a nagyfeszültségű egyenáramú rendszerek lekapcsolásához vezető lépések maximális méretét.

▼B

17. cikk

Automatikus védelmi rendszer feszültség-összeomlás megelőzésére

(1) A rendszervédelmi terv feszültség-összeomlás megelőzésére szolgáló automatikus védelmi rendszere a következő rendszerek közül tartalmazhat egyet vagy többet az átvitelirendszer-üzemeltető által végrehajtott rendszerbiztonsági értékelés eredményétől függően:

a) feszültségfüggő terheléskorlátozási rendszert az (EU) 2016/1388 rendelet 19. cikkének (2) bekezdése szerint;

b) terhelés alatti fokozatkapcsoló blokkoló rendszert az (EU) 2016/1388 rendelet 19. cikkének (3) bekezdése szerint; és

c) feszültségkezelési rendszervédelmi sémákat.

(2) Hacsak az (1) bekezdésben említett értékelés azt nem bizonyítja, hogy a terhelés alatti fokozatkapcsoló blokkoló rendszer gyakorlatba ültetése nem szükséges az átvitelirendszer-üzemeltető szabályzási területén bekövetkező feszültség-összeomlás megelőzéséhez, az átvitelirendszer-üzemeltetőnek meg kell határoznia azokat a feltételeket, amelyek alapján a terhelés alatti fokozatkapcsoló az (EU) 2016/1388 rendelet 19. cikkének (3) bekezdése szerint blokkolja legalább:

a) a blokkolási módszert (helyileg vagy távirányítással a vezénylőteremből);

b) a feszültségszint küszöbét a csatlakozási pontnál;

c) a meddőteljesítmény áramlásának irányát; és

d) a küszöb érzékelésétől a blokkolásig eltelt legtöbb időt.

18. cikk

Frekvenciaeltérés-kezelési eljárás

(1) A rendszervédelmi terv frekvenciaeltérés-kezelési eljárásának tartalmaznia kell egy sor intézkedést a készenléti állapot esetére az (EU) 2017/1485 rendelet 18. cikkének (2) bekezdésében meghatározott frekvenciakorlátokon kívül eső frekvenciaeltérés kezelésére. A frekvenciaeltérés-kezelési eljárásnak összhangban kell lennie a beavatkozási intézkedésekkel, melyeket összehangolt módon, az (EU) 2017/1485 rendelet 78. cikkének (4) bekezdése szerint kell kezelni, és amelyeknek legalább az alábbi követelményeket teljesíteniük kell:

a) a termeléscsökkenés mértékének frekvenciacsökkenést eredményező események esetén kisebbnek kell lennie a terheléscsökkenés mértékénél; és

b) a termeléscsökkenés mértékének frekvencianövekedést eredményező események esetén nagyobbnak kell lennie a terheléscsökkenés mértékénél.

▼B

(2) Minden átvitelirendszer-üzemeltetőnek át kell alakítania teljesítményfrekvencia-szabályozása üzemmódját a hatásos teljesítmény kézileg történő aktiválásával vagy deaktiválásával való beavatkozás megelőzése érdekében, a (3) és (5) bekezdésben foglaltakkal összhangban.

(3) Minden átvitelirendszer-üzemeltetőnek jogában áll meghatározni egy hatásosteljesítmény-alapjelet, melyet a 11. cikk (4) bekezdésben meghatározott jelentős hálózathasználók kötelesek fenntartani, feltéve, hogy az alapjel megfelel a jelentős hálózathasználó műszaki követelményeinek. Minden átvitelirendszer-üzemeltetőnek jogában áll meghatározni egy hatásosteljesítmény-alapjelet, melyet minden védelmi szolgáltató köteles fenntartani, feltéve, hogy ez az intézkedés alkalmazandó rá a 4. cikk (4) bekezdésében megemlített feltételek szerint, valamint az alapjel megfelel a védelmi szolgáltató műszaki követelményeinek. A jelentős hálózathasználók és a védelmi szolgáltatók késedelem nélkül kötelesek végrehajtani a közvetlenül az átvitelirendszer-üzemeltető által vagy az elosztórendszer-üzemeltetőkön keresztül, közvetetten adott utasításokat, és további utasítások közléséig abban az állapotban maradni. Amennyiben az utasításokat közvetlenül adják, az átvitelirendszer-üzemeltető indokolatlan késedelem nélkül értesíti erről az illetékes elosztórendszer-üzemeltetőket.

(4) Minden átvitelirendszer-üzemeltetőnek közvetlenül vagy közvetetten, az elosztórendszer-üzemeltetőkön keresztül jogában áll lekapcsolni a jelentős hálózathasználókat és a védelmi szolgáltatókat. A jelentős hálózathasználók és a védelmi szolgáltatók mindaddig kötelesek lekapcsolt állapotban maradni, míg további utasítások nem érkeznek. Amennyiben egy jelentős hálózathasználót közvetlenül kapcsolnak le, az átvitelirendszer-üzemeltető indokolatlan késedelem nélkül értesíti erről az illetékes elosztórendszer-üzemeltetőket. Az esemény bekövetkeztétől számított 30 napon belül az átvitelirendszer-üzemeltetőnek jelentést kell készítenie, melyben részletesen ismerteti az illető intézkedés szükségességét, végrehajtását és hatását, majd azt be kell nyújtania a 2009/72/EK irányelv (37) cikkének megfelelő illetékes szabályozó hatóságnak és elérhetővé kell tennie a jelentős rendszerhasználók számára.

(5) A 15. cikkben meghatározott automatikus alacsonyfrekvenciás terheléskorlátozási séma aktiválása előtt, és feltéve, hogy a frekvenciameredekség mértéke megengedi, minden átvitelirendszer-üzemeltető közvetlenül vagy közvetetten az elosztórendszer-üzemeltetőkön keresztül aktiválja a felhasználó oldali választ a megfelelő védelmi szolgáltatóktól, és:

a) a terhelésként viselkedő energiatároló egységeket termelési üzemmódba kapcsolja az átvitelirendszer-üzemeltető által a rendszervédelmi tervben meghatározott hatásosteljesítmény-alapjelnél; vagy

b) amennyiben az energiatároló egység nem képes elég gyorsan átkapcsolni a frekvencia stabilizálásához, kézileg lekapcsolja az illető energiatároló egységet.

19. cikk

Feszültségeltérés-kezelési eljárás

(1) A rendszervédelmi terv feszültségeltérés-kezelési eljárásának tartalmaznia kell egy sor intézkedést az (EU) 2017/1485 rendelet 25. cikkében meghatározott üzembiztonsági határértékeken kívül eső feszültségeltérések kezelésére.

(2) Minden átvitelirendszer-üzemeltető létrehozhat egy meddőteljesítmény- vagy feszültségtartományt, és annak fenntartására utasíthatja az elosztórendszer-üzemeltetőket és a 11. cikk (4) bekezdésében erre az intézkedésre meghatározott jelentős hálózathasználókat, figyelembe véve az (EU) 2017/1485 rendelet 28. és 29. cikkeinek előírásait.

▼B

(3) Vészhelyzetben lévő szomszédos átvitelirendszer-üzemeltető kérésére minden átvitelirendszer-üzemeltetőnek rendelkezésre kell bocsátania valamennyi meddőteljesítmény-képességét, amely nem eredményezi vészhelyzeti vagy blackout állapot kialakulását az átviteli rendszerében.

20. cikk

Teljesítményáramlás-kezelési eljárás

(1) A rendszervédelmi terv teljesítményáramlás-kezelési eljárásának tartalmaznia kell egy sor intézkedést az (EU) 2017/1485 rendelet 25. cikkében meghatározott üzembiztonsági határértékeken kívül eső villamosenergia-áramlás kezelésére.

(2) Minden átvitelirendszer-üzemeltetőnek jogában áll meghatározni egy hatásosteljesítmény-alapjelet, melyet a 11. cikk (4) bekezdésben meghatározott jelentős hálózathasználók kötelesek fenntartani, feltéve, hogy az alapjel megfelel a jelentős hálózathasználó műszaki követelményeinek. Minden átvitelirendszer-üzemeltetőnek jogában áll meghatározni egy hatásosteljesítmény-alapjelet, melyet minden védelmi szolgáltató köteles fenntartani, feltéve, hogy ez az intézkedés alkalmazandó rá a 4. cikk (4) bekezdésében megemlített feltételek szerint, valamint az alapjel megfelel a védelmi szolgáltató műszaki követelményeinek. A jelentős hálózathasználók és a védelmi szolgáltatók késedelem nélkül kötelesek végrehajtani a közvetlenül az átvitelirendszer-üzemeltető által vagy az elosztórendszer-üzemeltetőkön keresztül, közvetetten adott utasításokat, és további utasítások közléséig abban az állapotban maradni. Amennyiben az utasításokat közvetlenül adják, az átvitelirendszer-üzemeltető indokolatlan késedelem nélkül értesíti erről az illetékes elosztórendszer-üzemeltetőket.

(3) Minden átvitelirendszer-üzemeltetőnek közvetlenül vagy közvetetten, az elosztórendszer-üzemeltetőkön keresztül jogában áll lekapcsolni a jelentős hálózathasználókat és a védelmi szolgáltatókat. A jelentős hálózathasználók és a védelmi szolgáltatók mindaddig kötelesek lekapcsolt állapotban maradni, míg további utasítások nem érkeznek. Amennyiben egy jelentős hálózathasználót közvetlenül kapcsolnak le, az átvitelirendszer-üzemeltető indokolatlan késedelem nélkül értesíti erről az illetékes elosztórendszer-üzemeltetőket. Az esemény bekövetkeztétől számított 30 napon belül az átvitelirendszer-üzemeltetőnek jelentést kell készítenie, melyben részletesen ismerteti az illető intézkedés szükségességét, végrehajtását és hatását, majd azt be kell nyújtania a 2009/72/EK irányelv (37) cikkének megfelelő illetékes szabályozó hatóságnak.

21. cikk

A hatásosteljesítmény-szabályozás támogatása

(1) Abban az esetben, ha az (EU) 2017/1485 rendelet 107. cikkének (1) és (2) bekezdése szerint beazonosítható, hogy a másnapi vagy napon belüli időkeretben a szabályzási terület nem megfelelő, még a piaci tevékenységeknek a 35. cikk értelmében történő esetleges felfüggesztése előtt, az átvitelirendszer-üzemeltető jogosult támogatást kérni a hatásos teljesítményhez:

a) bármely kiegyenlítőszabályozási szolgáltatótól, amely az átvitelirendszer-üzemeltető kérésére rendelkezésre állási állapotát úgy módosítja, hogy valamennyi hatásos teljesítménye rendelkezésre álljon, feltéve, hogy azt még nem aktiválták a szabályozási szolgáltatások piacán, és ha betartja a rá vonatkozó műszaki *k*övetelményeket;

▼B

b) bármely, a teljesítményfrekvencia-szabályozási területén csatlakoztatott jelentős hálózathasználótól, amely még nem nyújtott szabályozási szolgáltatást az átvitelirendszer-üzemeltetőnek, és amely az átvitelirendszer-üzemeltető kérésére valamennyi hatásos teljesítményét rendelkezésre bocsátja, a műszaki követelményeinek a betartásával, valamint

c) más, normál vagy készenléti állapotban lévő átvitelirendszer-üzemeltetőktől.

(2) Az átvitelirendszer-üzemeltető kizárólag akkor aktiválhatja az (1) bekezdés a) és b) pontja szerint a kiegyenlítőszabályozási szolgáltatótól vagy a jelentős hálózathasználótól a hatásos teljesítményhez kapott támogatást, ha már aktivált valamennyi elérhető szabályozásienergia-ajánlattételt, figyelembe véve a szabályzási területen rendelkezésre álló zónaközi kapacitásokat a megfelelőség hiánya megállapításának idején.

(3) Minden átvitelirendszer-üzemeltető, amelytől az (1) bekezdés c) pontja szerint támogatást kértek a hatásos teljesítményhez:

a) köteles rendelkezésre bocsátani a még megosztatlan ajánlattételeit;

b) jogosult a rendelkezésre álló szabályozási energia annak érdekében történő aktiválására, hogy a megfelelő energiát a felkérő átvitelirendszer-üzemeltető rendelkezésére bocsássa; és

c) a hatásos teljesítményhez jogosult támogatást kérni kiegyenlítőszabályozási szolgáltatóitól és teljesítményfrekvencia-szabályozási területéhez csatlakozott bármely jelentős hálózathasználótól, amely még nem nyújtott szabályozási szolgáltatást az átvitelirendszer-üzemeltetőnek, hogy a hatásos teljesítményhez megfelelő támogatást nyújtson a felkérő átvitelirendszer-üzemeltető részére.

(4) Az (1) bekezdés c) pontja szerint kérelmezett hatásos teljesítmény aktiválásakor a felkérő és a felkért átvitelirendszer-üzemeltetők jogosultak:

a) használni a rendelkezésre álló övezetközi kapacitást abban az esetben, ha az aktiválásra a napon belüli övezetközi kapacitáspiackapu zárása előtt kerül sor, és amennyiben az érintett rendelkezésre bocsátott övezetközi kapacitások nem kerültek felfüggesztésre a 35. cikk szerint;

b) használni a rendszer valós idejű állapota miatt elérhető további kapacitást, mely esetben a felkérő és felkért átvitelirendszer-üzemeltetők egyéb jelentősen érintett átvitelirendszer-üzemeltetővel kötelesek koordinálni a 6. cikk (5) bekezdésével összhangban.

(5) Amint a felkért és a felkérő átvitelirendszer-üzemeltetők megegyeztek a hatásosteljesítmény-szabályozás támogatásának feltételeiről, a hatásos teljesítmény közösen megállapított mennyisége és a szolgáltatás időtartama véglegesnek tekinthető, hacsak a támogatást nyújtó átvitelirendszer-üzemeltető átviteli rendszere nem kerül vészhelyzetbe vagy blackout állapotba.

▼B

22. cikk

A kézi terheléskorlátozásra irányuló eljárás

(1) A 18. és a 21. cikkben meghatározott intézkedéseken felül, minden átvitelirendszer-üzemeltető meghatározhat egy nettósított igényt, amely közvetlenül az átvitelirendszer-üzemeltető vagy közvetetten, elosztórendszer-üzemeltetőkön keresztül, kézileg korlátozható olyan esetekben, amikor erre szükség van a vészhelyzet továbbterjedésének vagy súlyosbodásának a megelőzéséhez. Amennyiben az igényt közvetlenül kell korlátozni, az átvitelirendszer-üzemeltető haladéktalanul értesíti erről az elosztórendszer-üzemeltetőket.

(2) Az átvitelirendszer-üzemeltető aktiválja az (1) bekezdésben említett nettósított igény korlátozását, aminek célja:

a) a túlterhelés vagy a feszültségcsökkenés orvoslása; vagy

b) olyan helyzetek megoldása, amikor bár a 21. cikk szerint kérelmezték a támogatást a hatásos teljesítményhez, az nem elégséges a megfelelőség megtartásához a másnapi vagy napon belüli időkeretben a szabályzási területén, ahogy azt az (EU) 2017/1485 rendelet 107. cikke előírja, és ami a szinkronterület frekvenciája romlásának a kockázatát is magában foglalja.

(3) Az átvitelirendszer-üzemeltető köteles értesíteni az elosztórendszer-üzemeltetőket az elosztórendszereiben korlátozható nettósított igény (1) bekezdés szerint meghatározott volumenéről. Minden egyes elosztórendszer-üzemeltető késedelem nélkül köteles lekapcsolni a számára közölt felhasználói mennyiséget.

(4) Az esemény bekövetkeztétől számított 30 napon belül az átvitelirendszer-üzemeltetőnek jelentést kell készítenie, melyben részletesen ismerteti az illető intézkedés szükségességét, végrehajtását és hatását, majd azt be kell nyújtania a 2009/72/EK irányelv (37) cikkének megfelelő illetékes szabályozó hatóságnak.

III. FEJEZET

HELYREÁLLÍTÁSI TERV

1. SZAKASZ

Általános rendelkezések

23. cikk

A helyreállítási terv kialakítása

(1) 2018. december 18-ig az egyes átvitelirendszer-üzemeltetők az érintett elosztórendszer-üzemeltetőkkel, a jelentős hálózathasználókkal, a nemzeti szabályozó hatóságokkal vagy a 4. cikk (3) bekezdésében említett jogi személyekkel, a szomszédos átvitelirendszer-üzemeltetőkkel és az adott szinkronterületen található többi átvitelirendszer-üzemeltetővel egyeztetve kidolgoznak egy helyreállítási tervet.

(2) A helyreállítási terv kidolgozásakor az átvitelirendszer-üzemeltetőknek figyelembe kell venniük legalább az alábbi szempontokat:

a) a terhelési és termelési viselkedést és kapacitásokat;

b) a kiemelt prioritású jelentős hálózathasználóknak a (4) bekezdés szerint felsorolt sajátos igényeit; és

▼B

c) az illető átvitelirendszer-üzemeltető hálózatának és az alapjául szolgáló elosztórendszer-üzemeltetői hálózatoknak a jellemzőit.

(3) A helyreállítási tervnek tartalmaznia kell legalább a következő előírásokat:

a) a helyreállítási terv aktiválásának feltételeit, a 25. cikkel összhangban;

b) a helyreállítási tervnek az átvitelirendszer-üzemeltető által kibocsátandó utasításait; és

c) az azonosított felekkel valós idejű egyeztetést vagy koordinációt megkövetelő intézkedéseket.

(4) Különösképpen, a helyreállítási terv a következő elemeket foglalja magában:

a) az átvitelirendszer-üzemeltető által a létesítményein végrehajtandó intézkedések felsorolását;

b) az elosztórendszer-üzemeltetők által végrehajtandó intézkedések felsorolását, valamint azon elosztórendszer-üzemeltetők felsorolását, amelyek ezeket az intézkedéseket a létesítményeiken végrehajtani kötelesek;

c) azon jelentős hálózathasználók felsorolását, amelyek az (EU) 2016/631, az (EU) 2016/1388 és az (EU) 2016/1447 rendeletben vagy a nemzeti jogszabályokban lefektetett kötelező követelményekből eredő intézkedéseknek a létesítményeiken történő végrehajtásáért felelősek, valamint az ezen jelentős hálózathasználók által végrehajtandó intézkedéseknek a felsorolását;

d) a kiemelt prioritású jelentős hálózathasználók felsorolását, valamint a lekapcsolásuk és újra feszültség alá helyezésük feltételeinek felsorolását;

e) a helyreállítási terv eljárásai szempontjából alapvető fontosságú alállomások felsorolását;

f) az átvitelirendszer-üzemeltető szabályzási területén található erőforrásoknak az átvitelirendszer-üzemeltető rendszere black start képességgel, gyors újraszinkronizálási képességgel (házi szigetüzem útján) és szigetüzemi képességgel rendelkező alulról felfelé irányuló újra feszültség alá helyezési stratégiával történő újra feszültség alá helyezéséhez szükséges számát; és

g) a felsorolt minden egyes intézkedés végrehajtási határidejét.

(5) A helyreállítási tervnek tartalmaznia kell legalább az alábbi, a III. fejezetben megállapított műszaki és szervezeti intézkedéseket:

a) az újra feszültség alá helyezési eljárást a 2. szakasszal összhangban;

b) frekvenciaszabályozási eljárásokat a 3. szakasszal összhangban; és

c) az újraszinkronizálási eljárást a 4. szakasszal összhangban.

(6) A helyreállítási tervben foglalt intézkedéseknek az alábbi elveknek kell megfelelniük:

a) a rendszerhasználókra gyakorolt hatásuk minimális;

b) gazdaságilag hatékonyak;

▼B

c) kizárólag a szükséges intézkedéseket aktiválhatják;

d) nem eredményezhetik vészhelyzeti vagy blackout állapot kialakulását az összekapcsolt átviteli rendszerekben.

24. cikk

A helyreállítási terv végrehajtása

(1) 2019. december 18-ig az egyes átvitelirendszer-üzemeltetők végrehajtják helyreállítási tervüknek az átviteli rendszerre vonatkozó intézkedéseit. A végrehajtott intézkedéseket a későbbiekben is fenntartják.

(2) 2018. december 18-ig az egyes átvitelirendszer-üzemeltetők értesítik az intézkedésekről az átvitelhez csatlakoztatott elosztórendszer-üzemeltetőket, ideértve a végrehajtás határidejét is. Az intézkedések végrehajtása a következőket érinti:

a) az elosztórendszer-üzemeltető létesítményeit a 23. cikk (4) bekezdése szerint; és

b) a 23. cikk (4) bekezdése alapján meghatározott jelentős hálózathasználóknak az illető átvitelirendszer-üzemeltető elosztórendszereihez csatlakoztatott létesítményeit; és

c) a helyreállítási szolgáltatóknak az illető átvitelirendszer-üzemeltető elosztórendszereihez csatlakoztatott létesítményeit; és

d) az elosztórendszer-üzemeltetőknek az illető átvitelirendszer-üzemeltető elosztórendszereihez csatlakoztatott létesítményeit.

(3) 2018. december 18-ig minden átvitelirendszer-üzemeltető értesíti a 23. cikk (4) bekezdése szerint azonosított jelentős hálózathasználókat és az illető átvitelirendszer-üzemeltető átviteli rendszereihez közvetlenül csatlakoztatott helyreállítási szolgáltatókat a létesítményeiken végrehajtandó intézkedésekről, ideértve a 23. cikk (4) bekezdésének g) pontja szerint a végrehajtásra megállapított határidőket is.

(4) Amennyiben azt a nemzeti jogszabályok előírják, minden átvitelirendszer-üzemeltető közvetlenül értesíti a 23. cikk (4) bekezdése szerint azonosított jelentős hálózathasználókat, valamint az illető átvitelirendszer-üzemeltető elosztórendszereihez csatlakoztatott helyreállítási szolgáltatókat és elosztórendszer-üzemeltetőket, továbbá tájékoztatja erről az értesítésről az érintett elosztórendszer-üzemeltetőt is.

(5) Abban az esetben, ha egy átvitelirendszer-üzemeltető a (2) bekezdés szerint értesít egy elosztórendszer-üzemeltetőt, az illető elosztórendszer-üzemeltető késedelem nélkül köteles értesíteni a jelentős hálózathasználókat, a helyreállítási szolgáltatókat és az elosztórendszeréhez csatlakoztatott elosztórendszer-üzemeltetőket a helyreállítási terv azon intézkedéseiről (a 23. cikk (4) bekezdésének g) pontja szerint a végrehajtásra megállapított határidőket is ideértve), melyeket ők maguknak is végre kell hajtaniuk létesítményeiken.

(6) Minden értesített elosztórendszer-üzemeltetőnek, jelentős hálózathasználóknak és helyreállítási szolgáltatónak kötelessége:

a) az értesítés napjától számítva legkésőbb 12 hónapon belül végrehajtani a közölt intézkedéseket;

▼B

b) megerősíteni az értesítést küldő rendszerüzemeltetőnek az intézkedések végrehajtását, amely, amennyiben nem az átvitelirendszer-üzemeltető, értesíti az átvitelirendszer-üzemeltetőt; és

c) fenntartani a létesítményekben végrehajtott intézkedéseket.

25. cikk

A helyreállítási terv aktiválása

(1) Minden átvitelirendszer-üzemeltető köteles aktiválni a helyreállítási tervének eljárásait az elosztórendszer-üzemeltetőkkel, a 23. cikk (4) bekezdése alapján meghatározott jelentős hálózathasználókkal és a helyreállítási szolgáltatókkal együttműködésben az alábbi esetekben:

a) ha a rendszer az (EU) 2017/1485 rendelet 18. cikkének (3) bekezdése értelmében vészhelyzetbe kerül, a rendszernek a rendszervédelmi terv intézkedéseinek az aktiválását követően történő stabilizálása után; vagy

b) ha a rendszer az (EU) 2017/1485 rendelet 18. cikkének (4) bekezdése értelmében blackout állapotba kerül.

(2) A rendszer helyreállítása során az átvitelirendszer-üzemeltetők kötelesek azonosítani és nyomon követni a következőket:

a) azon szinkronizált régió vagy szinkronizált régiók kiterjedését és határait, amely(ek) a szabályozási területéhez tartozik (tartoznak);

b) azt az átvitelirendszer-üzemeltetőt, mellyel a szinkronizált régión vagy szinkronizált régiókon osztozik; és

c) a szabályzási területén elérhető hatásosteljesítmény-tartalékokat.

(3) A 23. cikk (4) bekezdése szerint azonosított minden elosztórendszer-üzemeltető és jelentős hálózathasználó, valamint helyreállítási szolgáltató késedelem nélkül köteles végrehajtani az átvitelirendszer-üzemeltető által a 23. cikk (3) bekezdésének b) pontja szerint kibocsátott helyreállítási tervi utasításokat a helyreállítási terv eljárásainak megfelelően.

(4) Minden átvitelirendszer-üzemeltető a többi érintett átvitelirendszer-üzemeltetővel összehangolva aktiválja helyreállítási terve jelentős határokon átnyúló hatással bíró eljárásait.

2. SZAKASZ

Újra feszültség alá helyezés

26. cikk

Újra feszültség alá helyezési eljárás

(1) A helyreállítási tervben foglalt újra feszültség alá helyezési eljárásnak olyan intézkedéseket tartalmaznia, amelyek lehetővé teszik az átvitelirendszer-üzemeltető számára, hogy:

a) felülről lefelé irányuló újra feszültség alá helyezési stratégiát alkalmazzon; és

b) lentről felfelé irányuló újra feszültség alá helyezési stratégiát alkalmazzon.

▼B

(2) A lentről felfelé irányuló újra feszültség alá helyezési stratégiát illetően az újra feszültség alá helyezési eljárásnak intézkedéseket kell tartalmaznia legalább az alábbiakra vonatkozóan:

a) az újra feszültség alá helyezésből eredő feszültség- és frekvenciaeltérések kezelése;

b) a szigetüzem figyelemmel kísérése és kezelése; és

c) a szigetüzemi területek újraszinkronizálása.

27. cikk

Az újra feszültség alá helyezési eljárás aktiválása

(1) Az újra feszültség alá helyezési eljárás aktiválása során minden átvitelirendszer-üzemeltetőnek ki kell alakítania egy stratégiát, melynek alkalmazásakor figyelembe kell venni az alábbi tényezőket:

a) az újra feszültség alá helyezést biztosítani képes erőforrások elérhetőségét az átvitelirendszer-üzemeltető szabályzási területén;

b) az esetleges újra feszültség alá helyezési stratégiák várható időtartamát és kockázatait;

c) az energiatermelő rendszerek feltételeit;

d) a közvetlenül csatlakozó rendszerek feltételeit, ideértve legalább a rendszerösszekötők állapotait;

e) a 23. cikk (4) bekezdésében felsorolt kiemelt prioritású jelentős hálózathasználókat; és

f) a felülről lefelé és lentről felfelé irányuló újra feszültség alá helyezési stratégiák kombinálásának lehetőségét.

(2) Felülről lefelé irányuló újra feszültség alá helyezési stratégia alkalmazásakor az egyes átvitelirendszer-üzemeltetőknek irányítaniuk kell a terhelések és termelések csatlakoztatását, azzal a céllal, hogy a frekvenciát a névleges frekvencia irányába szabályozzák, amely a maximális statikus frekvenciaeltérés maximális tűréshatárával rendelkezik. Minden átvitelirendszer-üzemeltetőnek alkalmaznia kell a terhelés és termelés csatlakozására vonatkozó, a frekvenciafelelős által meghatározott feltételeket, amennyiben a 29. cikkel összhangban kineveztek frekvenciafelelőst.

(3) Lentről felfelé irányuló újra feszültség alá helyezési stratégia alkalmazásakor az egyes átvitelirendszer-üzemeltetőknek kezelniük kell a terhelés és termelés csatlakozását, hogy a frekvenciát a 28. cikk (3) bekezdésének c) pontjával összhangban meghatározott célfrekvencia irányába szabályozzák.

(4) Az újra feszültség alá helyezés során, az elosztórendszer-üzemeltetőkkel történő egyeztetést követően az átvitelirendszer-üzemeltetőnek meg kell határoznia és le kell közölnie az elosztóhálózatokon visszakapcsolandó nettósított igény volumenét. Az egyes elosztórendszer-üzemeltetők visszakapcsolják a közölt nettósítottigény-volument a blokkokban történő visszakapcsolás feltételei szerint, figyelembe véve a terhelésnek és termelésnek a hálózatukon belüli automatikus visszakapcsolását.

(5) Minden átvitelirendszer-üzemeltetőnek tájékoztatnia kell a szomszédos átvitelirendszer-üzemeltetőket a felülről lefelé irányuló újra feszültség alá helyezési stratégia támogatására vonatkozó felszereltségéről.

▼B

(6) A felülről lefelé irányuló újra feszültség alá helyezési stratégia aktiválásához az átvitelirendszer-üzemeltető felkéri a szomszédos átvitelirendszer-üzemeltetőket az újra feszültség alá helyezés támogatására. Ez a támogatás – a 21. cikk (3)–(5) bekezdésének megfelelően – a hatásos teljesítményhez nyújtott támogatást jelentheti. Az így felkért átvitelirendszer-üzemeltetők kötelesek támogatást nyújtani az újra feszültség alá helyezéshez, feltéve, hogy emiatt rendszereikben nem következik be vészhelyzeti vagy blackout állapot. Ilyen esetben a felkérő átvitelirendszer-üzemeltető a lentről felfelé irányuló újra feszültség alá helyezési stratégiát fogja alkalmazni.

3. SZAKASZ

Frekvenciaszabályozás

28. cikk

Frekvenciaszabályozási eljárás

(1) A helyreállítási tervben foglalt frekvenciaszabályozási eljárás egy sor olyan intézkedést tartalmaz, melyek célja a rendszerfrekvenciának a névleges frekvenciára történő helyreállítása.

(2) Az egyes átvitelirendszer-üzemeltetők a frekvenciaszabályozási eljárást a következő esetekben kötelesek aktiválni:

a) az újraszinkronizálási eljárás előkészítéséhez, amikor egy szinkronterületet számos szinkronizált régióra esik szét;

b) a szinkronterületen fellépő frekvenciaeltérés esetén; vagy

c) újra feszültség alá helyezés esetén.

(3) A frekvenciaszabályozási eljárásnak legalább az alábbiakra ki kell terjednie:

a) a teljesítményfrekvencia-szabályozónak a frekvenciafelelősök kinevezése előtti beállítására irányuló intézkedések listája;

b) a frekvenciafelelősök kinevezése;

c) célfrekvencia meghatározása lentről felfelé irányuló újra feszültség alá helyezési stratégia esetén;

d) frekvenciaeltérés utáni frekvenciaszabályozás;

e) szinkronterület szétesése utáni frekvenciaszabályozás;

f) a visszakapcsolandó terhelés és termelés mennyiségének a meghatározása, figyelembe véve a szinkronizált régióban rendelkezésre álló hatásosteljesítmény-tartalékokat nagyobb frekvenciaeltérések elkerülése érdekében.

29. cikk

Frekvenciafelelősök kinevezése

(1) Rendszer-helyreállítás során, egy adott szinkronterület több szinkronizált régióra történő szétesésekor az egyes szinkronizált régiókban lévő átvitelirendszer-üzemeltetőknek ki kell nevezniük egy frekvenciafelelőst, a (3) bekezdésben rögzített feltételek szerint.

▼B

(2) Rendszer-helyreállítás során, amikor egy adott szinkronterület nem esik szét, azonban a rendszerfrekvencia meghaladja az (EU) 2017/1485 rendelet 18. cikke (2) bekezdésében a készenléti állapot esetére megállapított határértékeket, az illető szinkronterület valamennyi átvitelirendszer-üzemeltetője köteles kinevezni egy frekvenciafelelőst, a (3) bekezdésben rögzített feltételek szerint.

(3) A valós időben becsült legmagasabb K-tényezővel rendelkező átvitelirendszer-üzemeltetőt kell kinevezni frekvenciafelelősnek, hacsak a szinkronizált régióban vagy a szinkronterületen lévő átvitelirendszer-üzemeltetők nem egyeznek bele egy másik átvitelirendszer-üzemeltetőnek frekvenciafelelőssé való kinevezésébe. Ilyen esetben a szinkronizált régióban vagy a szinkronterületen lévő átvitelirendszer-üzemeltetőknek az alábbi szempontokat kell figyelembe venniük:

a) a rendelkezésre álló hatásosteljesítmény-tartalékokat és különösen a frekvencia-helyreállítási tartalékokat;

b) a rendszerösszekötőkön rendelkezésre álló kapacitásokat;

c) a szinkronizált régióban vagy a szinkronterületen lévő átvitelirendszer-üzemeltetők frekvenciaméréseinek az elérhetőségét; és

d) a szinkronizált régión vagy a szinkronterületen belüli kritikus hálózati elemeken végzett mérések elérhetőségét.

(4) A (3) bekezdés ellenére, amennyiben az érintett szinkronterület mérete és a valós idejű helyzet azt megengedi, a szinkronterület átvitelirendszer-üzemeltetői kinevezhetnek egy előre meghatározott frekvenciafelelőst.

(5) Az (1) és (2) bekezdések szerint frekvenciafelelősnek kinevezett átvitelirendszer-üzemeltető köteles késedelem nélkül tájékoztatni a kinevezéséről a szinkronterületen lévő többi átvitelirendszer-üzemeltetőt.

(6) A kinevezett frekvenciafelelős így köteles eljárni egészen addig, amíg:

a) egy másik frekvenciafelelőst ki nem neveznek a szinkronizált régiójában;

b) egy új frekvenciafelelőst ki nem neveznek a szinkronizált területének egy másik szinkronizált területtel való újraszinkronizálása következtében; vagy

c) a szinkronterületet teljesen újra szinkronizálták, a rendszerfrekvencia a szabványos frekvenciatartományban van, és a szinkronterületen lévő egyes átvitelirendszer-üzemeltetők által működtetett teljesítményfrekvencia-szabályozás visszatért a rendes üzemmódba az (EU) 2017/1485 rendelet 18. cikkének (1) bekezdése szerint.

30. cikk

Frekvenciaeltérés utáni frekvenciaszabályozás

(1) A rendszer helyreállítása során, amikor a 29. cikk (3) bekezdése értelmében kinevezésre került egy frekvenciafelelős, a szinkronterületen lévő átvitelirendszer-üzemeltetők, a frekvenciafelelős kivételével, első ízben hozott intézkedésként felfüggesztik a frekvencia-helyreállítási tartalékok és a helyettesítési tartalékok kézi aktiválását.

▼B

(2) A frekvenciafelelős, miután egyeztetett a szinkronterületen lévő többi átvitelirendszer-üzemeltetővel, meghatározza a szinkronterületen lévő egyes átvitelirendszer-üzemeltetők által működtetett teljesítmény-frekvencia-szabályozás esetében alkalmazandó üzemmódot.

(3) A frekvenciafelelős kezeli a frekvencia-helyreállítási tartalékok és a helyettesítési tartalékok kézi aktiválását a szinkronterületen belül, aminek célja a szinkronterület frekvenciájának a névleges frekvencia irányába történő szabályzása, figyelembe véve az (EU) 2017/1485 rendelet 25. cikkében rögzített üzembiztonsági határértékeket. Kérésre a szinkronterületen lévő minden egyes átvitelirendszer-üzemeltetőnek támogatnia kell a frekvenciafelelőst.

31. cikk

Szinkronterület szétesése utáni frekvenciaszabályozás

(1) A rendszer helyreállítása során, amikor a 29. cikk (3) bekezdése értelmében kinevezésre került egy frekvenciafelelős, az egyes szinkronizált régiókban lévő átvitelirendszer-üzemeltetők, a frekvenciafelelős kivételével, első ízben hozott intézkedésként felfüggesztik a frekvencia-helyreállítási tartalékok és a helyettesítési tartalékok kézi aktiválását.

(2) A frekvenciafelelős, miután egyeztetett a szinkronizált régióban lévő többi átvitelirendszer-üzemeltetővel, meghatározza a szinkronizált régióban lévő egyes átvitelirendszer-üzemeltetők által működtetett teljesítményfrekvencia-szabályozás esetében alkalmazandó üzemmódot.

(3) A frekvenciafelelős kezeli a frekvencia-helyreállítási tartalékok és a helyettesítési tartalékok kézi aktiválását a szinkronizált régióban belül, aminek célja a szinkronizált régió frekvenciájának az újraszinkronizálás-vezető (amennyiben van ilyen) által a 34. cikk (1) bekezdésének a) pontjával összhangban meghatározott célfrekvencia irányába történő szabályzása, figyelembe véve az (EU) 2017/1485 rendelet 25. cikkében rögzített üzembiztonsági határértékeket. Abban az esetben, ha a szinkronizált területen nem neveznek ki újraszinkronizálás-vezetőt, a frekvenciafelelősnek a frekvencia névleges frekvencia irányába történő szabályzására kell törekednie. Kérésre a szinkronizált régióban lévő minden egyes átvitelirendszer-üzemeltetőnek támogatnia kell a frekvenciafelelőst.

4. SZAKASZ

Újraszinkronizálás

32. cikk

Újraszinkronizálási eljárás

A helyreállítási tervben foglalt újraszinkronizálási eljárásnak legalább az alábbiakra kell kiterjednie:

a) az újraszinkronizálás-vezető kinevezésére;

b) az átvitelirendszer-üzemeltető számára újraszinkronizálási stratégia alkalmazását lehetővé tevő intézkedésekre; és

c) az összekötő vezetékek fázisszög-, frekvencia- és feszültségkülönbségei legnagyobb határértékeire.

▼B

33. cikk

Újraszinkronizálás-vezető kinevezése

(1) A rendszer helyreállítása során, ha két szinkronizált régió újraszinkronizálható anélkül, hogy veszélybe kerülne az átviteli rendszerek üzembiztonsága, ezen szinkronizált régiók frekvenciafelelősei kineveznek egy újraszinkronizálás-vezetőt, miután egyeztettek legalább a lehetséges újraszinkronizálás-vezetőként számon tartott egy vagy több átvitelirendszer-üzemeltetővel, a (2) bekezdéssel összhangban. Minden egyes frekvenciafelelős köteles haladéktalanul tájékoztatni a szinkronizált régiójában lévő átvitelirendszer-üzemeltetőket az újraszinkronizálás-vezető kinevezéséről.

(2) Minden újraszinkronizálandó, párokat alkotó szinkronizált régió esetében az újraszinkronizálás-vezető azon átvitelirendszer-üzemeltető lesz, amely:

a) legalább egy szinkronkapcsoló készülékkel ellátott alállomást működtet az újraszinkronizálásnak alávetendő két szinkronizált régió közötti határon;

b) hozzáférhet mindkét szinkronizált régió frekvenciaméréseihez;

c) hozzáférhet azon alállomásokon végzett feszültségmérésekhez, amelyek között találhatók a lehetséges újraszinkronizálási pontok; és

d) képes szabályozni a lehetséges újraszinkronizálási pontok feszültségét.

(3) Amennyiben egynél több átvitelirendszer-üzemeltető teljesíti a (2) bekezdésben rögzített követelményeket, azon átvitelirendszer-üzemeltetőt nevezik ki újraszinkronizálás-vezetőnek, amely az újraszinkronizálásnak alávetendő két szinkronizált régió között a legnagyobb számú lehetséges újraszinkronizálási ponttal rendelkezik, hacsak a két szinkronizált régió frekvenciafelelősei nem állapodnak meg egy másik átvitelirendszer-üzemeltető újraszinkronizálás-vezetőnek való kinevezésében.

(4) A kinevezett újraszinkronizálás-vezető így köteles eljárni egészen addig, amíg:

a) egy másik újraszinkronizálás-vezetőt ki nem neveznek a két szinkronizált régiójában; vagy

b) a két szinkronizált régiót újraszinkronizálták, és a 34. cikkben foglalt valamennyi követelmény teljesült.

34. cikk

Újraszinkronizálási stratégia

(1) Újraszinkronizálás előtt az újraszinkronizálás-vezető köteles:

a) a 32. cikkben említett legmagasabb határértékeknek megfelelően meghatározni:

i. az újraszinkronizálási frekvencia célértékét;

ii. a két szinkronizált régió közötti legnagyobb frekvenciakülönbséget;

▼B

iii. a maximális hatásos- és meddőteljesítmény-cserét; és

iv. a teljesítményfrekvencia-szabályozás esetében alkalmazandó üzemmódot;

b) kiválasztani az újraszinkronizálási pontot, figyelembe véve a szinkronizált régiókban érvényes üzembiztonsági határértékeket;

c) meghatározni és előkészíteni a két szinkronizált régiónak az újraszinkronizálási pontnál történő újraszinkronizálásához szükséges valamennyi intézkedést;

d) meghatározni és előkészíteni az ezt követő intézkedéseket a szinkronizált régiók közötti további csatlakozások létrehozására; és

e) felmérni a szinkronizált régiók újraszinkronizálásra való felkészültségét, figyelembe véve az a) pontban ismertetett feltételeket.

(2) Az (1) bekezdésben felsorolt feladatok végrehajtása során az újraszinkronizálás-vezető köteles egyeztetni az érintett szinkronizált régiók frekvenciafelelőseivel, de egyeztetnie kell a b)–e) pontban felsorolt feladatok esetében az újraszinkronizálásra használt alállomásokat üzemeltető átvitelirendszer-üzemeltetőkkel is.

(3) Minden egyes frekvenciafelelős indokolatlan késedelem nélkül köteles tájékoztatni a szinkronizált régiójában lévő átvitelirendszer-üzemeltetőket a tervezett újraszinkronizálásról.

(4) Amikor az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott valamennyi feltétel teljesült, az újraszinkronizálási-vezető végrehajtja az újraszinkronizálást az (1) bekezdés c) és d) pontjával megegyezően megállapított intézkedések aktiválásával.

IV. FEJEZET

PIACI INTERAKCIÓ

35. cikk

Eljárás a piaci tevékenységek felfüggesztésére

(1) Az átvitelirendszer-üzemeltetők ideiglenesen felfüggeszthetnek egy vagy több, a (2) bekezdésben meghatározott piaci tevékenységet azokban az esetekben, amikor:

a) az átvitelirendszer-üzemeltető átviteli rendszere blackout állapotban van; vagy

b) az átvitelirendszer-üzemeltető már kimerítette a piac által biztosított valamennyi lehetőséget, a piaci tevékenységeknek vészhelyzetben való folytatása pedig ártana az (EU) 2017/1485 rendelet 18. cikkének (3) bekezdésében említett egy vagy több feltételnek; vagy

c) a piaci tevékenységek folytatása jelentősen csökkentené a normál vagy készenléti állapotba történő helyreállítási folyamat hatékonyságát; vagy

▼B

d) nem állnak rendelkezésre eszközök és kommunikációs módszerek, amikkel az átvitelirendszer-üzemeltető végre tudná hajtani a piaci műveleteket.

(2) Az alábbi piaci tevékenységek függeszthetők fel az (1) bekezdés szerint:

a) övezetközi kapacitásfelosztás biztosítása az ajánlattételiövezet-határokon mindegyik piaci időegységre vonatkozóan, ahol várható, hogy az átviteli rendszer normál vagy készenléti állapotba történő helyreállítása nem valósul meg;

b) szabályozási tartalékokra és szabályozási energiára vonatkozó ajánlattétel benyújtása a kiegyenlítőszabályozási szolgáltatók által;

c) a mérlegkörfelelősök által a másnapi időtáv végén biztosított kiegyenlített pozíció, amennyiben a kiegyenlítő szabályozásra vonatkozó feltételek azt megkövetelik;

d) a mérlegkörfelelősök pozíciója módosításainak biztosítása;

e) az (EU) 2017/1485 rendelet 111. cikke (1) és (2) bekezdésében említett menetrendezések; és

f) egyéb releváns piaci tevékenységek, melyek felfüggesztése szükségesnek látszik a rendszer működésének megőrzése és/vagy helyreállítása érdekében.

(3) A piaci tevékenységeknek az (1) bekezdésben foglaltak szerint történő felfüggesztése esetén az átvitelirendszer-üzemeltető kérésére minden jelentős hálózathasználó köteles, amennyiben ez műszakilag lehetséges, az átvitelirendszer-üzemeltető által meghatározott hatásosteljesítmény-alapjelen üzemelni.

(4) A piaci tevékenységeknek az (1) bekezdésben foglaltak szerint történő felfüggesztése esetén az átvitelirendszer-üzemeltető teljesen vagy részben felfüggesztheti az illető felfüggesztés által érintett folyamatait.

(5) A piaci tevékenységeknek az (1) bekezdésben foglaltak szerint történő felfüggesztése esetén az átvitelirendszer-üzemeltető köteles egyeztetni legalább az alábbi felekkel:

a) azon kapacitásszámítási régióban lévő átvitelirendszer-üzemeltetők, amelynek az illető átvitelirendszer-üzemeltető is tagja;

b) azon átvitelirendszer-üzemeltetők, amelyekkel az átvitelirendszer-üzemeltető megállapodott a szabályozás koordinálásában;

c) a szabályzási területén lévő és az (EU) 2015/1222 rendelettel összhangban piaci feladatok ellátására kijelölt vagy megbízott villamosenergiapiac-üzemeltetők és egyéb jogi személyek;

d) azon teljesítményfrekvencia-szabályozási blokkban lévő átvitelirendszer-üzemeltetők, amelynek az illető átvitelirendszer-üzemeltető is tagja; és

e) azon kapacitásszámítási régió összehangolt kapacitásszámítás-felelőse, amelynek az illető átvitelirendszer-üzemeltető is tagja.

▼B

(6) A piaci tevékenységek felfüggesztése esetén minden átvitelirendszer-üzemeltető köteles elindítani a 38. cikkben meghatározott kommunikációs eljárást.

36. cikk

A piaci tevékenységek felfüggesztésére és helyreállítására vonatkozó szabályok

(1) 2018. december 18-ig az egyes átvitelirendszer-üzemeltetők kidolgoznak egy szabályjavaslatot a piaci tevékenységek felfüggesztésére és helyreállítására.

(2) Az átvitelirendszer-üzemeltető köteles a feltételeket közzétenni a honlapján miután a 2009/72/EK irányelv (37) cikkének megfelelő illetékes szabályozó hatóság jóváhagyta azokat.

(3) A piaci tevékenységek felfüggesztésére és helyreállítására vonatkozó szabályoknak a lehető legnagyobb mértékben összeegyeztetőnek kell lenniük az alábbiakkal:

a) az övezetközi kapacitásnak az érintett kapacitásszámítási régiókon belül történő biztosítására vonatkozó szabályok;

b) a kiegyenlítőszabályozási szolgáltatók által a más átvitelirendszer-üzemeltetőkkel való szabályozáskoordinációs megállapodásból fakadó szabályozási tartalékokra és szabályozási energiára tett ajánlatok benyújtására vonatkozó szabályok;

c) a mérlegkörfelelős által a másnapi időtáv végén biztosított kiegyenlített pozícióra vonatkozó szabályok, amennyiben a kiegyenlítésre vonatkozó feltételek azt megkövetelik;

d) a mérlegkörfelelősök pozíciója módosításainak biztosítására vonatkozó szabályok; és

e) az (EU) 2017/1485 rendelet 111. cikkének (1) és (2) bekezdésében említett menetrendezésekre vonatkozó szabályok.

(4) A piaci tevékenységek felfüggesztésére és helyreállítására vonatkozó szabályok kidolgozásakor minden átvitelirendszer-üzemeltető objektív módon meghatározott paraméterekké alakítja át a 35. cikk (1) bekezdésében említett helyzeteket az alábbi tényezők figyelembevételével:

a) a terhelésnek az illető átvitelirendszer-üzemeltető teljesítményfrekvencia-szabályozási területén történő lekapcsolásának a százalékát, a következő okokból kifolyólag:

   i. az egyensúlyért felelős felek jelentős hányadának az egyensúly megtartására vonatkozó képtelensége; vagy

   ii. annak szüksége, hogy az átvitelirendszer-üzemeltető a hatékony újra feszültség alá helyezés során ne a szokásos egyensúlyozási folyamatokat kövesse;

b) a termelésnek az illető átvitelirendszer-üzemeltető teljesítményfrekvencia-szabályozási területén az egyensúlyért felelős felek jelentős hányadának az egyensúly megtartására vonatkozó képtelensége miatt történő lekapcsolásának a százalékát;

▼B

c) a rendelkezésre nem álló átvitelirendszer-elemek részarányát és földrajzi eloszlását, melyek okai a következők lehetnek:

i. a teljesítmény-frekvenciaszabályzási terület jelentős része kilép a szinkron üzemből, ami által a kiegyenlítő szabályozás szokásos folyamatai ellentétes hatást váltanak ki; vagy

ii. az ajánlattételiövezet-határ(ok)on lévő övezetközi kapacitásnak a nullára csökkenése;

d) az alábbi érintett jogi személyek piaci tevékenységeiknek végrehajtására az ellenőrzésükön kívül eső okok miatti képtelensége:

i. mérlegkörfelelősök;

ii. kiegyenlítőszabályozási szolgáltatók;

iii. az (EU) 2015/1222 rendelettel összhangban piaci feladatok ellátására kijelölt vagy megbízott villamosenergiapiac-üzemeltetők és egyéb jogi személyek;

iv. átviteli hálózatra csatlakoztatott elosztórendszer-üzemeltetők;

e) az alábbi folyamatok végrehajtásához szükséges megfelelően működő segédeszközök és kommunikációs eszközök hiánya:

i. egységes másnapi és napon belüli piac-összekapcsolás vagy bármely explicit kapacitásfelosztási mechanizmus; vagy

ii. frekvencia-helyreállítási eljárás; vagy

iii. tartalék-helyettesítési eljárás;

iv. a mérlegkörfelelős által a másnapi kiegyenlített pozíció biztosítása és a pozíciója változtatásának biztosítása; vagy

v. az (EU) 2017/1485 rendelet 111. cikkének (1) és (2) bekezdésében említett menetrendezések.

(5) A piaci tevékenységek felfüggesztésére és helyreállítására vonatkozó szabályoknak – a piaci tevékenységek felfüggesztése előtt – meg kell határozniuk azt a maximális időtartamot, melyet a (4) bekezdés szerint meghatározott minden egyes paraméter esetében be kell tartani.

(6) Az érintett átvitelirendszer-üzemeltető a rendelkezésére álló információk alapján valós időben felméri a (4) bekezdésben meghatározott paramétereket.

(7) 2020. december 18-ig a villamosenergia-piaci átvitelirendszer-üzemeltetők európai hálózata („ENTSO-E”) az Ügynökségnek benyújt egy jelentést, melyben felméri, hogy az átvitelirendszer-üzemeltetők által a piaci tevékenységek felfüggesztésére és helyreállítására meghatározott szabályok mennyire összehangoltak, és szükség esetén beazonosítja az összehangolást igénylő területeket.

▼B

(8) ►C1 2020. június 18-ig minden átvitelirendszer-üzemeltető köteles az ENTSO-E rendelkezésére bocsátani a (7) bekezdés szerinti jelentés elkészítéséhez és benyújtásához szükséges információkat. ◄

37. cikk

Eljárás a piaci tevékenységek helyreállítására

(1) Az érintett átvitelirendszer-üzemeltető a szabályzási területén működő villamosenergiapiac-üzemeltetőkkel és a szomszédos átvitelirendszer-üzemeltetőkkel összehangoltan elindít egy eljárást a 35. cikk (1) bekezdése szerint felfüggesztett piaci tevékenységek helyreállítására, amennyiben:

a) a felfüggesztést előidéző helyzet megszűnt, és nem áll fenn a 35. cikk (1) bekezdésében említett semmilyen egyéb körülmény; és

b) a 38. cikk (2) bekezdésében említett jogi személyeket a 38. cikkben előírtakkal megfelelően előzetesen tájékoztatták.

(2) Az érintett átvitelirendszer-üzemeltető a szomszédos átvitelirendszer-üzemeltetőkkel összehangoltan elindítja az átvitelirendszer-üzemeltető piaci tevékenységek felfüggesztése által érintett folyamatainak a helyreállítását, feltéve, hogy teljesülnek az (1) bekezdésben rögzített feltételek, vagy azt megelőzően, amennyiben szükséges a piaci tevékenységek helyreállítása.

(3) Az érintett villamosenergiapiac-üzemeltető(k) a 35. cikk (5) bekezdésében említett átvitelirendszer-üzemeltetőkkel és jogi személyekkel összehangoltan elindítja (elindítják) a megfelelő egységes másnapi és/vagy napon belüli összekapcsolási eljárások helyreállítását, amint az átvitelirendszer-üzemeltető(k) bejelentette (bejelentették) az átvitelirendszer-üzemeltetői folyamatok helyreállását.

(4) Ha az övezetközi kapacitás biztosítása felfüggesztésre majd helyreállításra került, minden érintett átvitelirendszer-üzemeltető köteles frissíteni az övezetközi kapacitást kapacitásfelosztásra minden piaci időegység esetében, az alábbiak közül a leginkább megvalósítható és leghatékonyabb lehetőség alkalmazásával:

a) az összehangolt kapacitásszámítás felelőse által kiszámolt és rendelkezésre álló legfrissebb övezetközi kapacitások használatával:

b) az (EU) 2015/1222 rendelet 29. és 30. cikkével összhangban alkalmazandó regionális kapacitásszámítási eljárások elindításával; vagy

c) az övezetközi kapacitásoknak a tényleges fizikai hálózati feltételek alapján, a kapacitásszámítási régióban lévő átvitelirendszer-üzemeltetőkkel összehangoltan történő meghatározásával.

(5) Miután azon teljes piac-összekapcsolással érintett teljes területnek, ahol a piaci tevékenységek felfüggesztésre kerültek, egy része visszakerült normál vagy készenléti állapotba, az illető területen lévő villamosenergiapiac-üzemeltetők jogosulttá válnak arra, hogy piac-összekapcsolást hajtsanak végre a teljes piac-összekapcsolással érintett terület egy részén, a 35. cikk (5) bekezdésében említett átvitelirendszer-üzemeltetőkkel és egyéb jogi személyekkel történő egyeztetést követően, feltéve, hogy az átvitelirendszer-üzemeltető már helyreállította kapacitásszámítási eljárását.

▼B

(6) A piaci tevékenységek helyreállításától számított 30 napon belül a piaci tevékenységeket felfüggesztő és helyreállító egy vagy több átvitelirendszer-üzemeltető legalább angol nyelven jelentést készít, melyben részletesen ismerteti a piaci tevékenység felfüggesztésének szükségességét, végrehajtását és hatását, és hivatkozik a piaci tevékenységek felfüggesztésére és helyreállítására vonatkozó szabályok betartására, majd megküldi a jelentést a 2009/72/EK irányelv (37) cikkének megfelelő illetékes szabályozó hatóságnak, valamint hozzáférhetővé teszi azt a 38. cikk (2) bekezdésében említett jogi személyek számára.

(7) A tagállamok szabályozó hatóságai vagy az Ügynökség ajánlást tehetnek közzé az érintett átvitelirendszer-üzemeltető(k) részére a bevált gyakorlatok szorgalmazása és a hasonló események jövőbeni megelőzése érdekében.

38. cikk

Kommunikációs eljárás

(1) A piaci tevékenységek felfüggesztésére és helyreállítására vonatkozó szabályoknak, amelyek a 36. cikk szerint kerültek kidolgozásra, magukban kell foglalniuk egy kommunikációs eljárást is, mely részletezi az egyes felektől a piaci tevékenységek felfüggesztése és helyreállítása során elvárt különböző feladatokat és intézkedéseket.

(2) A kommunikációs eljárásnak elő kell írnia az információk az alábbi jogi személyeknek történő egyidejű megküldését:

a) a 35. cikk (5) bekezdésében említett feleknek;

b) a mérlegkörfelelősöknek;

c) a kiegyenlítőszabályozási szolgáltatóknak;

d) az átviteli hálózatra csatlakoztatott elosztórendszer-üzemeltetőknek; és

e) az érintett tagállamok 2009/72/EK irányelv (37) cikkének megfelelő illetékes szabályozó hatóságának.

(3) A kommunikációs eljárásnak tartalmaznia kell legalább a következő lépéseket:

a) az átvitelirendszer-üzemeltető tájékoztatása a piaci tevékenységeknek a 35. cikk szerint történő felfüggesztéséről;

b) az átvitelirendszer-üzemeltető tájékoztatása az átviteli rendszer helyreállításának időpontjára vonatkozó legjobb becslésről;

c) az (EU) 2015/1222 és az (EU) 2016/1719 rendelettel összhangban piaci feladatok ellátására kijelölt villamosenergiapiac-üzemeltetők és egyéb jogi személyek tájékoztatása tevékenységeik felfüggesztését (amennyiben van ilyen) illetően;

d) az átvitelirendszer-üzemeltető által az átviteli rendszer helyreállítási folyamatáról küldött helyzetjelentés;

e) a (2) bekezdés a)–d) pontjában említett jogi személyek tájékoztatása arra vonatkozóan, hogy piaci eszközeik és kommunikációs rendszereik működőképesek;

▼B

f) az átvitelirendszer-üzemeltetők tájékoztatása arra vonatkozóan, hogy az átviteli rendszert visszaállították normál vagy készenléti állapotba;

g) az (EU) 2015/1222 rendelettel összhangban piaci feladatok ellátására kijelölt vagy megbízott villamosenergiapiac-üzemeltetők és egyéb jogi személyek tájékoztatása a piaci tevékenységek helyreállításának időpontjára vonatkozó legjobb becslésről; illetően

h) az (EU) 2015/1222 rendelettel összhangban piaci feladatok ellátására kijelölt vagy megbízott villamosenergiapiac-üzemeltetők és egyéb jogi személyek megerősítése a piaci tevékenységek helyreállítására vonatkozóan.

(4) az átvitelirendszer-üzemeltetők, a villamosenergiapiac-üzemeltetők és a (3) bekezdésben megjelölt piaci feladatok ellátására kijelölt vagy megbízott egyéb jogi személyek által közölt valamennyi tájékoztatást és helyzetjelentést közzé kell tenni az adott jogi személyek honlapján. Amennyiben a tájékoztatások vagy a helyzetjelentések honlapon való közzététele nem lehetséges, a tájékoztatási kötelezettséggel bíró jogi személy e-mailben vagy egyéb módon tájékoztatja legalább azokat a feleket, amelyek közvetlenül érintettek a felfüggesztett piaci tevékenységekben.

(5) A (3) bekezdés e) pontja szerinti tájékoztatás az érintett átvitelirendszer-üzemeltető részére küldött e-mailben vagy egyéb módon történik.

39. cikk

Elszámolási szabályok a piaci tevékenységek felfüggesztése esetén

(1) 2018. december 18-ig minden átvitelirendszer-üzemeltető köteles kidolgozni a kiegyenlítő elszámolásra, és a szabályozási tartalékok és szabályozási energia elszámolására vonatkozó szabályjavaslatokat, amelyek azon kiegyenlítőenergia-elszámolási időszakokban alkalmazandóak, amikor a piaci tevékenységek felfüggesztés alatt állnak.

Az átvitelirendszer-üzemeltető köteles a feltételeket közzétenni a honlapján miután a 2009/72/EK irányelv (37) cikkének megfelelő illetékes szabályozó hatóság jóváhagyta azokat.

Az átvitelirendszer-üzemeltető az ebben a cikkben említett feladatait delegálhatja egy vagy több harmadik félnek, feltéve, hogy a harmadik fél képes legalább olyan hatékonysággal ellátni az adott feladatot, mint az átvitelirendszer-üzemeltető(k). Egy tagállam vagy adott esetben szabályozó hatóság az ebben a cikkben említett feladatok elvégzésével megbízhat egy vagy több harmadik félt, feltéve, hogy a harmadik fél képes legalább olyan hatékonysággal ellátni az adott feladatot, mint az átvitelirendszer-üzemeltető(k).

(2) Az (1) bekezdésben említett szabályok az átvitelirendszer-üzemeltetők és adott esetben harmadik felek mérlegkörfelelősökkel és kiegyenlítőszabályozási szolgáltatókkal történő elszámolásaira vonatkoznak.

▼B

(3) Az (1) bekezdés szerint kidolgozott szabályoknak:

a) biztosítaniuk kell minden egyes átvitelirendszer-üzemeltető és az (1) bekezdésben említett érintett harmadik felek pénzügyi semlegességét;

b) kerülniük kell a mérlegkörfelelősök, kiegyenlítőszabályozási szolgáltatók és átvitelirendszer-üzemeltetők számára nyújtandó ösztönzők torzítását vagy a hatástalan ösztönzőket;

c) ösztönözniük kell a mérlegkörfelelősöket, hogy törekedjenek az egyensúlyra vagy segítsék a rendszert az egyensúly helyreállításában;

d) kerülniük kell a mérlegkörfelelősökre és kiegyenlítőszabályozási szolgáltatókra az átvitelirendszer-üzemeltető által megkövetelt intézkedések végrehajtása miatt kirótt pénzbüntetéseket;

e) el kell tántorítaniuk az átvitelirendszer-üzemeltetőket piaci tevékenységeik felfüggesztésétől, hacsak ez nem feltétlenül szükséges, és ösztönözniük kell az átvitelirendszer-üzemeltetőket piaci tevékenységeik mihamarabbi helyreállítására; valamint

f) ösztönözniük kell a kiegyenlítőszabályozási szolgáltatókat, hogy a rendszer normál állapotba történő helyreállításában segítő, csatlakozó átvitelirendszer-üzemeltetőnek is nyújtsanak szolgáltatásokat.

V. FEJEZET

INFORMÁCIÓCSERE ÉS KOMMUNIKÁCIÓ, ESZKÖZÖK ÉS LÉTESÍTMÉNYEK

40. cikk

Információcsere

(1) Az (EU) 2017/1485 rendelet 40–53. cikkének rendelkezésein túlmenően minden vészhelyzeti, blackout vagy helyreállítási állapotban lévő átvitelirendszer-üzemeltető jogosult az alábbi információk összegyűjtésére:

a) a 23. cikk (4) bekezdése szerint azonosított elosztórendszer-üzemeltetőktől legalább az alábbiakra vonatkozóan:

   i. hálózatuk szigetüzemmódban működő része;

   ii. hálózatuk szigetüzemmódban működő részeinek szinkronizálására vonatkozó képessége; és

   iii. a szigetüzemmódban való működtetés megkezdésének képessége;

b) a 23. cikk (4) bekezdésének megfelelően azonosított jelentős hálózathasználóktól és helyreállítási szolgáltatókról legalább az alábbi feltételekre vonatkozóan:

   i. a létesítmény jelenlegi állapota;

   ii. a működési korlátok;

▼B

iii. a teljes aktiválási idő és a felterhelés időtartama; és

iv. időkritikus folyamatok.

(2) Vészhelyzeti, blackout vagy helyreállítási állapot során minden átvitelirendszer-üzemeltető köteles időben és a rendszervédelmi terv és helyreállítási terv eljárásai alkalmazása keretében a következő információkat – amennyiben rendelkezésére állnak – rendelkezésre bocsátani:

a) a szomszédos átvitelirendszer-üzemeltetők részére, legalább az alábbiakkal kapcsolatos információk:

i. azon szinkronizált régió vagy szinkronizált régiók kiterjedése és határai, amely(ek) a szabályozási területéhez tartozik (tartoznak);

ii. a szinkronizált régió működési korlátai;

iii. a rendszerösszekötőkön át biztosítható hatásos és meddő teljesítmény maximális időtartama és volumene; és

iv. bármely egyéb műszaki vagy szervezeti korlátozás;

b) szinkronizált területe frekvenciafelelőse részére, legalább az alábbiakkal kapcsolatos információk:

i. a szigetüzemmód fenntartásának korlátai;

ii. a rendelkezésre álló további terhelés és termelés; és

iii. az üzemviteli tartalékok elérhetősége;

c) a 11. cikk (4) bekezdésének és a 23. cikk (4) bekezdésének megfelelően azonosított, átviteli hálózatra csatlakoztatott elosztórendszer-üzemeltetők részére, legalább az alábbiakkal kapcsolatos információk:

i. átviteli rendszere rendszerállapota;

ii. hatásos- és meddőteljesítmény korlátok, az adott terhelési lépcső, fokozatkapcsolók és megszakítók állása a csatlakozási pontokon;

iii. közvetlenül az elosztórendszer-üzemeltetőhöz csatlakozó villamosenergia-termelő berendezések jelenlegi és tervezett állapota, amennyiben az közvetlenül nem ismeretes az elosztórendszer-üzemeltető számára; és

iv. az elosztóhoz csatlakozó felekkel való további koordinációhoz szükséges valamennyi információ;

d) védelmi szolgáltatók részére, legalább az alábbiakkal kapcsolatos információkat:

i. az átviteli rendszere rendszerállapota; és

ii. a védelmi szolgáltatók részvételét megkövetelő tervezett intézkedések;

▼B

e) a 23. cikk (4) bekezdése szerint azonosított elosztórendszer-üzemeltetők és jelentős hálózathasználók, valamint helyreállítási szolgáltatók részére, legalább az alábbiakkal kapcsolatos információkat:

i. az átviteli rendszere rendszerállapota;

ii. az újra feszültség alá helyezés képessége és a tervezett feszültség kiadási helyek; valamint

iii. a részvételüket megkövetelő tervezett intézkedések.

(3) A vészhelyzeti, blackout vagy helyreállítási állapotban lévő átvitelirendszer-üzemeltetők egymás közötti információcseréjének ki kell terjednie legalább a következőkre:

a) az átviteli rendszerük jelenlegi rendszerállapotához vezető körülményekre, amennyire azok ismertek; és

b) azon lehetséges problémákra, amelyek szükségessé teszik a hatásos teljesítményhez nyújtott támogatást.

(4) A vészhelyzeti, blackout vagy helyreállítási állapotban lévő átvitelirendszer-üzemeltetők kellő időben tájékoztatást adnak az átviteli rendszerük rendszerállapotáról, és amennyiben további információk állnak a rendelkezésükre erre vonatkozóan, ismertetik az átviteli rendszer helyzetét is:

a) a villamosenergiapiac-üzemeltető(k)nek, akik ezen információkat ismertetik piaci szereplőikkel, a 38. cikkben foglaltak szerint;

b) a 2009/72/EK irányelv (37) cikkének megfelelő illetékes szabályozó hatóságnak, vagy amennyiben a nemzeti jogszabályok külön előírják, a 4. cikk (3) bekezdésében említett jogi személyeknek; és

c) bármilyen egyéb illetékes félnek, adott esetben.

(5) az átvitelirendszer-üzemeltetők tájékoztatnak minden érintett felet a 43. cikk (2) és (3) bekezdése szerint kidolgozott vizsgálati tervről.

41. cikk

Kommunikációs rendszerek

(1) A 23. cikk (4) bekezdése b) és c) pontjának megfelelően azonosított minden elosztórendszer-üzemeltető és jelentős hálózathasználó, valamint minden helyreállítási szolgáltató és átvitelirendszer-üzemeltető elégséges berendezés redundanciával és tartaléktápegység-forrással ellátott beszédalapú kommunikációs rendszerekkel rendelkezik, ami legalább 24 órára lehetővé teszik a helyreállítási tervhez szükséges információcserét azokban az esetekben, amikor a külső elektromos energiaellátás teljesen hiányzik, vagy a beszédalapú kommunikációs rendszer bármelyik berendezése meghibásodik. A tagállamok 24 órát meghaladó minimum tartalék-kapacitást igényelhetnek.

(2) Minden átvitelirendszer-üzemeltető a 23. cikk (4) bekezdése szerint azonosított elosztórendszer-üzemeltetőkkel és jelentős hálózathasználókkal, valamint a helyreállítási szolgáltatókkal történő egyeztetést követően meghatározza az előbbiek beszédalapú kommunikációs rendszerei, valamint saját beszédalapú kommunikációs rendszere által teljesítendő műszaki követelményeket az együttműködő képesség elősegítése érdekében, illetve annak szavatolására, hogy az átvitelirendszer-üzemeltetőtől beérkező hívást a másik fél azonosítja és azonnal válaszol is arra.

▼B

(3) Minden átvitelirendszer-üzemeltető a szomszédos átvitelirendszer-üzemeltetőkkel és a szinkronterületén lévő többi átvitelirendszer-üzemeltetővel történő egyeztetést követően meghatározza az előbbiek beszédalapú kommunikációs rendszerei, valamint saját beszédalapú kommunikációs rendszere által teljesítendő műszaki követelményeket az együttműködő képesség elősegítése érdekében, illetve annak szavatolására, hogy az átvitelirendszer-üzemeltetőtől beérkező hívást a másik fél azonosítja és azonnal válaszol is arra.

(4) Az (1) bekezdésben foglaltak ellenére, azon 23. cikk (4) bekezdése szerint azonosított jelentős hálózathasználóknak, melyek B típusú villamosenergia-termelő berendezések, illetve azon helyreállítási szolgáltatóknak, melyek A vagy B típusú villamosenergia-termelő berendezések, lehetőségük van csak egyszerű adatátviteli rendszerrel rendelkezni a beszédalapú kommunikációs rendszer helyett, amennyiben megállapodnak erről az átvitelirendszer-üzemeltetővel. Ennek az adatátviteli rendszernek meg kell felelnie az (1) és (2) bekezdésben megállapított követelményeknek.

(5) A tagállamok kérhetik, hogy a beszédalapú kommunikációs rendszeren kívül kiegészítő kommunikációs rendszert is használhassanak a helyreállítási terv támogatására; ilyen esetben a kiegészítő kommunikációs rendszernek meg kell felelnie az (1) bekezdésben megállapított követelményeknek.

42. cikk

Eszközök és létesítmények

(1) Minden átvitelirendszer-üzemeltetőnek legalább 24 órára elérhetővé kell tennie az (EU) 2017/1485 rendelet 24. cikkében említett kritikus fontosságú eszközöket és létesítményeket az elsődleges áramellátás kiesése esetére.

(2) A 23. cikk (4) bekezdése szerint azonosított elosztórendszer-üzemeltetőknek és jelentős hálózathasználóknak, valamint helyreállítási szolgáltatóknak legalább 24 órára elérhetővé kell tenniük az (EU) 2017/1485 rendelet 24. cikkében említett és a helyreállítási tervben használt kritikus fontosságú eszközöket és létesítményeket az elsődleges áramellátás kiesése esetére, az átvitelirendszer-üzemeltető által meghatározottak szerint.

(3) Minden átvitelirendszer-üzemeltetőnek rendelkeznie kell legalább egy földrajzilag elkülönített tartalék vezénylőteremmel. A tartalék vezénylőteremnek tartalmaznia kell legalább az (EU) 2017/1485 rendelet 24. cikkében említett kritikus fontosságú eszközöket és létesítményeket. Minden átvitelirendszer-üzemeltető tartalék vezénylőtermében köteles kialakítani olyan tartalék áramellátást, mely az elsődleges áramellátás kiesése esetén legalább 24 órán keresztül biztosítani tudja az áramellátást.

(4) Minden átvitelirendszer-üzemeltetőnek ki kell alakítania egy eljárást a funkcióknak a fő vezénylőteremből a tartalék vezénylőterembe a lehető leghamarabb, de mindenképp legfeljebb három óra alatt történő átköltöztetésére vonatkozóan. Az eljárásnak ki kell terjednie a rendszernek az áthelyezés közben történő működésére is.

(5) A 23. cikk (4) bekezdése szerint a helyreállítási terv eljárásai szempontjából elengedhetetlennek minősített alállomásoknak az elsődleges áramellátás kiesése esetén legalább 24 órán keresztül működőképesnek kell lenniük. Az írországi és lettországi szinkronterületen található alállomásokat illetően az elsődleges áramellátás kiesése esetén megkövetelt minimális működőképességi időtartam kevesebb lehet 24 óránál és azt az átvitelirendszer-üzemeltető javaslatára a szabályozó hatóság vagy a tagállam egyéb illetékes hatósága hagyja jóvá.

▼B

VI. FEJEZET

MEGFELELŐSÉG ÉS FELÜLVIZSGÁLAT

1. SZAKASZ

Az átvitelirendszer-üzemeltetők, elosztórendszer-üzemeltetők és jelentős hálózathasználók képességeinek megfelelőségi vizsgálata

43. cikk

Általános elvek

(1) Minden átvitelirendszer-üzemeltető köteles rendszeres időközönként felmérni a rendszervédelmi tervben és a helyreállítási tervben érintett valamennyi berendezés és képesség megfelelő működését. Ennek érdekében minden átvitelirendszer-üzemeltetőnek rendszeresen ellenőriznie kell ezen berendezések és képességek megfelelőségét a (2) bekezdéssel, az (EU) 2016/631 rendelet 41. cikkének (2) bekezdésével, az (EU) 2016/1388 rendelet 35. cikkének (2) bekezdésével, illetve az (EU) 2016/1447 rendelet 69. cikkének (1) és (2) bekezdésével összhangban.

(2) 2019. december 18-ig minden átvitelirendszer-üzemeltető köteles kidolgozni egy vizsgálati tervet az elosztórendszer-üzemeltetőkkel, 11. cikk (4) bekezdése és a 23. cikk (4) bekezdése szerint azonosított jelentős hálózathasználókkal, a védelmi szolgáltatókkal és a helyreállítási szolgáltatókkal egyeztetve. A vizsgálati tervben meg kell határozni a rendszervédelmi tervben és a helyreállítási tervben érintett, megvizsgálandó berendezéseket és kapacitásokat.

(3) A vizsgálati tervnek tartalmaznia kell a vizsgálatok végzésének gyakoriságát és feltételeit a 44. és 47. cikkekben foglalt minimumkövetelmények betartásával. A vizsgálati tervnek az (EU) 2016/631 rendeletben, az (EU) 2016/1388 rendeletben és az (EU) 2016/1447 rendeletben a megfelelő vizsgált képességre vonatkozóan megállapított módszertant kell követnie. Az (EU) 2016/631 rendelet, az (EU) 2016/1388 rendelet és az (EU) 2016/1447 rendelet hatálya alá nem tartozó jelentős hálózathasználók esetében a vizsgálati tervnek a nemzeti jogszabályok előírásait kell követnie.

(4) Az egyes átvitelirendszer-üzemeltetők, elosztórendszer-üzemeltetők, jelentős hálózathasználók, védelmi szolgáltatók és helyreállítási szolgáltatók nem sodorhatják veszélybe az átviteli rendszer és az összekapcsolt átviteli rendszerek üzembiztonságát a vizsgálat lefolytatása során. A vizsgálatot oly módon kell végezni, hogy a rendszerhasználókat a lehető legkisebb hatás érje.

(5) A vizsgálat akkor tekintendő sikeresnek, ha teljesíti az illetékes rendszerüzemeltető által a (3) bekezdés szerint meghatározott feltételeket. Mindaddig, amíg a vizsgálat nem teljesíti ezeket a kritériumokat, az átvitelirendszer-üzemeltetők, elosztórendszer-üzemeltetők, jelentős hálózathasználók, védelmi szolgáltatók és helyreállítási szolgáltatók kötelesek megismételni azt.

44. cikk

A villamosenergia-termelő berendezések megfelelőségi vizsgálata

(1) Minden helyreállítási szolgáltató, mely egyben black start szolgáltatást nyújtó villamosenergia-termelő berendezés is, köteles végrehajtani egy black start képességi vizsgálatot legalább három évente, az (EU) 2016/631 rendelet 45. cikkének (5) bekezdésében rögzített módszertant követve.

▼B

(2) Minden helyreállítási szolgáltató, mely egyben gyors újraszinkronizálási szolgáltatást nyújtó villamosenergia-termelő berendezés is, köteles a házi szigetüzemre leválás vizsgálatát végrehajtani a házi szigetüzem képességére hatással lévő minden egyes berendezéscserénél, vagy tényleges működés esetén két sikertelen egymást követő leválást követően, az (EU) 2016/631 rendelet 45. cikkének (6) bekezdésében rögzített módszertant követve.

45. cikk

A felhasználó oldali választ biztosító fogyasztói létesítmények megfelelőségi vizsgálata

(1) Minden egyes felhasználó oldali választ biztosító védelmi szolgáltató köteles elvégezni a felhasználói igény módosításának vizsgálatát, mégpedig legalább évente, tényleges működés esetén két egymást követő sikertelen választ követően, az (EU) 2016/1388 rendelet 41. cikkének (1) bekezdésében rögzített módszertant követve.

(2) Minden egyes alacsonyfrekvenciás terheléskorlátozást biztosító védelmi szolgáltató köteles elvégezni egy alacsonyfrekvenciás terheléskorlátozási vizsgálatot, melynek gyakoriságát nemzeti szinten határozzák meg, és amely esetében követnie kell az (EU) 2016/1388 rendelet 37. cikkének (4) bekezdésében rögzített módszertant az átviteli rendszerre csatlakoztatott fogyasztói létesítmények esetén, vagy pedig az illetékes rendszerüzemeltető által más fogyasztói létesítmények számára meghatározott hasonló módszertant.

46. cikk

A nagyfeszültségű egyenáramú rendszerek képességeinek megfelelőségi vizsgálata

Minden helyreállítási szolgáltató, mely egyben black start szolgáltatást nyújtó nagyfeszültségű egyenáramú rendszer is, köteles végrehajtani egy black start képességi vizsgálatot legkésőbb három évente, az (EU) 2016/1447 rendelet 70. cikkének (11) bekezdésében rögzített módszertant követve.

47. cikk

Az alacsonyfrekvenciás terheléskorlátozó relék megfelelőségi vizsgálata

Minden egyes elosztórendszer-üzemeltető és átvitelirendszer-üzemeltető köteles megvizsgálni a létesítményein gyakorlatba ültetett alacsonyfrekvenciás terheléskorlátozó reléket, aminek gyakorisága nemzeti szinten kerül meghatározásra, és amely esetben követni kell az (EU) 2016/1388 rendelet 37. cikkének (6) bekezdésében és a 39. cikk (5) bekezdésében rögzített módszertant.

48. cikk

Kommunikációs rendszerek vizsgálata

(1) Minden egyes, a 23. cikk (4) bekezdésében azonosított elosztórendszer-üzemeltető és jelentős hálózathasználó, minden egyes átvitelirendszer-üzemeltető és helyreállítási szolgáltató legalább évente köteles elvégezni a 41. cikkben meghatározott kommunikációs rendszerek vizsgálatát.

▼B

(2) Minden egyes, a 23. cikk (4) bekezdésében azonosított elosztórendszer-üzemeltető és jelentős hálózathasználó, minden egyes átvitelirendszer-üzemeltető és helyreállítási szolgáltató legalább ötévente köteles elvégezni a kommunikációs rendszere tartalék áramellátásának vizsgálatát.

(3) 2024. december 18-ig minden átvitelirendszer-üzemeltető a többi átvitelirendszer-üzemeltetővel egyeztetve vizsgálati tervet készít az átvitelirendszer-üzemeltetők közötti kommunikáció vizsgálatára.

49. cikk

Eszközök és létesítmények vizsgálata

(1) Minden átvitelirendszer-üzemeltető köteles legalább évente megvizsgálni a 42. cikkben előírt fő és tartalék vezénylőtermében lévő fő és tartalék áramforrásainak képességeit.

(2) Minden átvitelirendszer-üzemeltető legalább háromévente köteles elvégezni az (EU) 2017/1485 rendelet 24. cikkében említett kritikus fontosságú eszközök és létesítmények – a fő és tartalék eszközök és létesítmények egyaránt – működőképességének vizsgálatát. Amennyiben ezen eszközöknek és létesítményeknek közük van az elosztórendszer-üzemeltetőkhöz vagy a jelentős hálózathasználókhoz, akkor ezek a felek is részt vesznek a vizsgálatban.

(3) Minden átvitelirendszer-üzemeltető legalább ötévente köteles elvégezni a 23. cikk (4) bekezdése szerint a helyreállítási tervben foglalt eljárások szempontjából elengedhetetlen alállomások létfontosságú szolgáltatásait biztosító tartalék áramforrások működőképességének vizsgálatát. Azokban az esetekben, amikor ezek az alállomások elosztórendszerekben helyezkednek el, az elosztórendszer-üzemeltetők végzik el ezt a vizsgálatot.

(4) Minden átvitelirendszer-üzemeltető köteles legalább évente elvégezni a 42. cikk (4) cikkében előírt – a fő vezénylőteremből a tartalék vezénylőterembe történő áttelepülésből álló – átköltöztetés vizsgálatát.

2. SZAKASZ

A rendszervédelmi tervek és helyreállítási tervek megfelelőségi vizsgálata és felülvizsgálata

50. cikk

A rendszervédelmi terv megfelelőségi vizsgálata és időszakos felülvizsgálata

(1) Az alacsonyfrekvenciás terheléskorlátozásnak a létesítményein történő végrehajtásában érintett elosztórendszer-üzemeltető évente frissíti a 12. cikk (6) bekezdésének b) pontjában meghatározott értesítést küldő rendszerüzemeltetőnek küldött tájékoztatást. Ez a tájékoztatás kiterjed a terheléskorlátozást elindító frekvenciabeállításokra és az adott beállításnál korlátozott nettósított igény százalékos arányára is.

(2) Minden átvitelirendszer-üzemeltető köteles nyomon követni az alacsonyfrekvenciás terheléskorlátozás megfelelő kialakítását az (1) bekezdésben említett éves tájékoztatás alapján és adott esetben az átvitelirendszer-üzemeltetők létesítményeinek megvalósítási leírásai alapján.

▼B

(3) Minden átvitelirendszer-üzemeltető köteles legalább ötévente felülvizsgálni teljes rendszervédelmi tervét annak hatékonysága felmérése céljából. Az átvitelirendszer-üzemeltetőnek a felülvizsgálat során figyelembe kell vennie legalább az alábbiakat:

a) a terv kialakítása vagy legutóbbi felülvizsgálata óta a hálózatában végbement fejlesztést és változást;

b) a terv kialakítása vagy legutóbbi felülvizsgálata óta az átviteli és elosztórendszereken telepített új berendezések képességei;

c) a terv kialakítása vagy legutóbbi felülvizsgálata óta üzembe helyezett jelentős hálózathasználók, azok kapacitásai és az általuk nyújtott releváns szolgáltatások;

d) az (EU) 2017/1485 rendelet 56. cikkének (5) bekezdése szerint a rendszereseményeket követően elvégzett vizsgálatok és elemzések; valamint

e) a normál működés során és üzemzavar után gyűjtött működési adatok.

(4) A rendszer konfigurációjának bármilyen lényeges módosítása előtt minden átvitelirendszer-üzemeltető köteles felülvizsgálni rendszervédelmi tervének releváns intézkedésit a (3) bekezdésnek megfelelően.

(5) Amennyiben az átvitelirendszer-üzemeltető úgy véli, hogy szükséges a rendszervédelmi terv módosítása, úgy módosítja azt, és az illető módosításokat a 4. cikk (2) bekezdésének c) és d) pontja, valamint a 11. és 12. cikk szerint végrehajtja.

51. cikk

A helyreállítási terv megfelelőségi vizsgálata és időszakos felülvizsgálata

(1) Minden átvitelirendszer-üzemeltető köteles legalább ötévente elvégezni a helyreállítási tervében foglalt intézkedések felülvizsgálatát számítógépes szimulációs vizsgálatok alkalmazásával, felhasználva a 23. cikk (4) bekezdésében azonosított elosztórendszer-üzemeltetőktől és helyreállítási szolgáltatóktól begyűjtött adatokat. Az átvitelirendszer-üzemeltető ezeket a szimulációs vizsgálatokat egy különösen erre a célra kialakított vizsgálati eljárás keretében határozza meg, mely magába foglalja legalább a következőket:

a) a black start vagy szigetüzemmód képességekkel rendelkező helyreállítási szolgáltatóktól származó, feszültség alá helyezés helyreállítási útvonalat;

b) a villamosenergia-termelő berendezések főbb segédüzemi berendezéseinek ellátását;

c) a felhasználók visszakapcsolásának folyamatát;

d) a hálózatok szigetüzemmódban történő újraszinkronizálási folyamatát.

(2) Emellett, amennyiben az átvitelirendszer-üzemeltető úgy véli, hogy a helyreállítási terv hatékonysága szempontjából szükséges, minden átvitelirendszer-üzemeltető elvégzi a helyreállítási terv egyes részeinek üzemi vizsgálatát a 23. cikk (4) bekezdésében azonosított elosztórendszer-üzemeltetőkkel és a helyreállítási szolgáltatókkal együttműködésben. Az átvitelirendszer-üzemeltető az elosztórendszer-üzemeltetőkkel és a helyreállítási szolgáltatókkal egyeztetve az üzemi vizsgálatokat egy kifejezetten erre a célra kialakított vizsgálati eljárás részeként írja elő.

▼B

(3) Minden átvitelirendszer-üzemeltető köteles legalább ötévente felülvizsgálni teljes helyreállítási tervét annak hatékonysága felmérése céljából.

(4) A rendszer konfigurációjának bármilyen lényeges módosítása előtt minden átvitelirendszer-üzemeltető köteles felülvizsgálni helyreállítási tervének releváns intézkedéseit az (1) bekezdésnek megfelelően.

(5) Amennyiben az átvitelirendszer-üzemeltető úgy véli, hogy szükséges a helyreállítási terv módosítása, úgy módosítja azt és az illető módosításokat a 4. cikk (2) bekezdésének c) és d) pontja, valamint a 23. és 24. cikk szerint végrehajtja.

VII. FEJEZET

VÉGREHAJTÁS

52. cikk

Nyomon követés

(1) Az ENTSO-E a 714/2009/EK rendelet 8. cikkének (8) bekezdése szerint kíséri figyelemmel e rendelet végrehajtását. A nyomon követés különösen az alábbiakra terjed ki:

a) a 4. cikk (2) bekezdésében felsorolt intézkedések nemzeti végrehajtásában talált bármilyen eltérés azonosítása;

b) a rendszervédelmi tervnek és a helyreállítási tervnek az átvitelirendszer-üzemeltetők által a 6. cikkel összhangban végrehajtott megfelelőségi értékelése;

c) azon küszöbértékek, amelyek fölött vészhelyzeti, blackout vagy helyreállítási állapot esetén egy vagy több átvitelirendszer-üzemeltető intézkedéseinek hatása jelentősnek minősül az adott kapacitásszámítási régión belüli egyéb átvitelirendszer-üzemeltetők számára, a 6. cikkel összhangban;

d) az átvitelirendszer-üzemeltető által a 36. cikk (1) bekezdése szerint és a 36. cikk (7) bekezdésében előírt jelentés céljából meghatározott, piaci tevékenységek felfüggesztésére és helyreállítására vonatkozó szabályok összehangoltsági szintje;

e) a 39. cikkben említett, a piaci tevékenységek felfüggesztése esetén történő kiegyenlítőenergia-elszámolásra és szabályozásienergia-elszámolásra vonatkozó szabályok összehangoltsági szintje;

(2) A villamosenergia-piaci átvitelirendszer-üzemeltetők európai hálózatával (ENTSO-E) együttműködésben az Ügynökség 2018. december 18-ig listát készít azokról az információkról, amelyekről az ENTSO-E a 714/2009/EK rendelet 8. cikkének (9) bekezdése és 9. cikkének (1) bekezdése szerint köteles az Ügynökséget tájékoztatni. A releváns információk listáját szükség szerint frissíteni kell. Az ENTSO-E átfogó, egységesített formátumú, digitális adatarchívumot tart fenn az Ügynökség által kért információkról.

▼B

(3) Az érintett átvitelirendszer-üzemeltetők kötelesek megküldeni az ENTSO-E részére az (1) és (2) bekezdésben említett feladatok elvégzéséhez szükséges információkat.

(4) A 2009/72/EK irányelv (37) cikkének megfelelő illetékes szabályozó hatóság kérése alapján az elosztórendszer-üzemeltetők és a 39. cikk (1) bekezdése szerinti jogi személyek az átvitelirendszer-üzemeltetők rendelkezésére bocsátják a (2) bekezdés szerinti információkat, kivéve, ha az ilyen információk már a szabályozó hatóságok, az átvitelirendszer-üzemeltetők, az Ügynökség vagy az ENTSO-E rendelkezésére állnak a végrehajtás nyomon követéséhez fűződő feladataikhoz kapcsolódóan, ezáltal elkerülendő az információ megkettőzését.

53. cikk

Az érdekelt felek bevonása

Az Ügynökség az ENTSO-E-vel szoros együttműködésben megszervezi az érdekelt felek bevonását e rendelet végrehajtásába. Az ilyen bevonás keretében rendszeres találkozókra kerül sor az érdekelt felekkel az e rendelet követelményeivel összefüggő problémák azonosítására és módosítási javaslatok megvitatására.

VIII. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

54. cikk

Szerződések és általános feltételek módosítása

Az átvitelirendszer-üzemeltetők, elosztórendszer-üzemeltetők és jelentős rendszerhasználók szerződéseiben és általános szerződési feltételeiben szereplő, a rendszerüzemeltetést érintő minden vonatkozó rendelkezésnek meg kell felelnie e rendelet követelményeinek. Ennek érdekében az ilyen szerződéseket és általános szerződési feltételeket megfelelően módosítani kell.

55. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

A 15. cikk (5)–(8) bekezdése, a 41. cikk és a 42. cikk (1), (2) és (5) bekezdése 2022. december 18-át ól lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

▼B

MELLÉKLET

Az automatikus frekvenciafüggő terheléskorlátozási rendszer jellemzői:

Paraméter	Kontinentális európai szinkronterület értékei	Észak-európai szinkronterület értékei	Nagy-britanniai szinkronterület értékei	Írországi szinkronterület értékei	Mértékegység
A terheléskorlátozáshoz kötelezően szükséges minimális szint: Frekvencia	49	48,7–48,8	48,8	48,85	Hz
A terheléskorlátozáshoz kötelezően szükséges minimális szint: Korlátozandó terhelés	5	5	5	6	a teljes terhelés %-a nemzeti szinten
A terheléskorlátozáshoz kötelezően szükséges végső szint: Frekvencia	48	48	48	48,5	Hz
A terheléskorlátozáshoz kötelezően szükséges végső szint: Kumulatívan korlátozandó terhelés	45	30	50	60	a teljes terhelés %-a nemzeti szinten
Végrehajtási tartomány	± 7	± 10	± 10	± 7	a teljes terhelés %-a nemzeti szinten egy adott frekvenciára
A végső kötelező szint eléréséhez szükséges lépések minimális száma	6	2	4	6	lépések száma
Maximális terheléskorlátozás minden lépésnél	10	15	10	12	a teljes terhelés %-a nemzeti szinten egy adott lépésre